

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 26 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 5-hasabos perit sor egyszer 30 fill.
 minden következőnél 15 fillér.
 Nyilvántartási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, augusztus 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Nemzetiségi mozgolódások.**
- Fejérváry Géza báró.**
- Közigyűlés a kánikulában.**
- A csatorna-kölcsönök vitája.**
- Ötven év.**
- A jessuita-pénz ügye.**
- A csödbíróság a butorok elszállítását mellett**
- Medvekaland a vasúti kupében.**
- Házasságszédelgő iparlovag.**
- Gyilkos szerelem.**
- A szegvárdi sikkasztás.**
- Leleplezett szivartolvaj.**
- Öngyilkos uriaszony.**
- Egy dinnyéért egy emberélet.**
- Tárca: A szőke Mirzl.** Irta: Komos Sándor. —
 Mese a szamar tudásról. Irta: Sz. Szigethy Vilmos.
- Csarnok: Szabadulás.** Irta: Abonyi Árpád.

Nemzetiségi mozgolódások.

Arad, augusztus 14.

Az idők jele, hogy a nemzetiségek, melyek eddig külpolitikában utaztak és folyton szövetségeseket kerestek a külföldön, most egyszerre fölhangynak a választási passzivitással és szint vallanak a belpolitikában is. A délmagyarországi szerbek szintén mindinkább befelé kezdenek politizálni. Mert ma összes politikai vágyaikat a szerb egyházi kongresszus összehívásának kérdése tölti be. Bezzeg ezelőtt huszonöt évvel, midőn *Miletics* Szvetozár az orosz barátságával díszkedve, csinálta a nagy szerb birodalmi politikát, a kongresszussal vajmi keveset törődtek. Ma pedig a szerbek összes politikai törekvé-

seit a szerb egyházi kongresszus összehívásának kérdése, egy tisztán szerb egyházi belügy meríti ki.

Mi tudva van, a szerb egyházi kongresszust 1897-ben összehívták. A kongresszus a következő évben meg is kezdte működését, mely azonban eredményre nem vezetett. Már a kongresszusi választásoknál két pártra szakadtak a szerbek, u. m. a pátriárka személyes pártjára és a pátriárka-ellenes pártra.

Ezen ellentétek a kongresszuson még inkább kiélesedtek és a támadások célpontját *Brankovics* György pátriárka képezte, kit borzasztó visszaélésekkel vádoltak. Ezen vádaknak súlyt kölcsönzött, hogy még a püspökök zsinatján is előhozták a vádat és *Znejanovics* Gábor verseci püspök kijelentette, hogy mindaddig nem tárgyal a pátriárkával, amíg csak nem tisztázza magát az ellene felhozott és egyéni becsületbe vágó vádak alól. A verseci püspöknek ezen fellépése még inkább ösztönzésül szolgált a pátriárka ellenfeleinek, úgy, hogy a kongresszus működése majdnem lehetlenné lett amiatt, mivel az ellenzék addig nem akart a napirend tárgyalásába bocsátkozni, amíg a pátriárka fölött törvényt nem ült. Miután azonban ez ellenkezett az eljárási szabályokkal, a királyi biztos elnapolta a kongresszust bizonytalan időre.

Sajnos, hogy a szerb egyházi belviszályok mindaddig nem csillapultak. Állítólag a pátriárka a béke kedvéért hajlandó volna lemondani állásáról, ezt a hirt azonban mindannyiszor megcáfolják.

Nagyon természetes, hogy a magyar kormány nem avatkozhatik ezen párt-szülődásokba és kötelességszerűen be kell várnia azt az időpontot, midőn a kedélyek annyira lecsillapodtak, hogy a kongresszus működése többé gátlólag zavartatni nem fog. Ezt várja már a kormány évek óta, de mindaddig nincsenek biztosítékai arra nézve, hogy a kongresszus összehívása sikerre fog vezetni, ámbár folyton ösztökélik a magyar kormányt, hogy ennek már itt az ideje.

Legujabban a pátriárka-ellenes párt mozgolódik a szerb kongresszus sürgős összehívása tárgyában. Nagy-Becskekéről vettünk egy hangzatos felhívást, melyben 150 tekintélyes szerb aláíró zajosan követeli, hogy a kongresszust azonnal hívják össze, mert az egyház kebelében ujjal felmerült visszaéléseket orvosolni más uton nem lehet. A kongresszusi teendő megbeszélése végett e hó 19-én ugyancsak Nagy-Becskekereken választói gyűlést tartanak. A nagybecskereki levelek kiemelik azt is, hogy a kongresszus további összehívásának elodázása egy olyan súlyos sérelem lenne a szerb nemzetiségekre, hogy ezeknek elkeseredését csak fokozná a kormány ellen. Ezt pedig most különösen az országgyűlési választások előtt tenni nem állana érdekében a kormánynak. Ha tehát a kormány meg akarja nyerni a szerbek többségének támogatását, úgy haladéktalanul hívja össze a kongresszust.

Mi azt hisszük, hogy a pátriárka-elle-

TÁRCA.

A szőke Mirzl.

Irta: Komos Sándor.

Bevonultak a tartalékos tisztek. Ez képezte a plevjei ezred tisztikaszinójának a legujabb eseményét. Nem nagy esemény ugyan, mert minden évben ismétlődik, de egy kis változottságot mégis csak okoz az ezredben a civil tisztek bevonulása. A lumpolások ilyenkor sűrűbbek, mert a jövevények kellően felvannak szerelve aprópénzzel. Meg aztán hoznak egy kis friss hírt az ország belsejéből, oda a kis török városkába, a hol egy-két turistán kívül hónap-számra nem lehet idegen embert látni.

Katonáink itt teljesen magukra vannak hagyatva, nem érintkeznek a civil lakossággal, mert a törökök gyűlölik a „svábá“-kat.

A katonáknak tiltva is van egyenkint a török városrészben sétálni, csakis csoportosan szabad, mert könnyen megtörténhetik, hogy valamelyik török ház kerítéséből véletlenül egy handzsár talál kinyulni s a aki belébotlik, nem eszik több profuntot.

Az itteni élet nagyon unalmas és egyhangu. A legridegebb katona már csak az unalomtól is ábrándozó és érzélgő lesz.

A város méla csendje, a körül lévő hegylancok festői szépsége, melyek az azur kék éggel szinte egybe folynak, örökösen a termé-

zeti szépségek bámulása olyannyira hatnak a kedélyre, hogy a katona egyszerre csak azt veszi észre, hogy szokatlanul sokat sóhajt, vágyakozik valami ismeretlen után, ő maga sem tudja mi után s ez a vágy szinte kinossá válik. Szerelmenek gondolják némelyek, pedig nem az: — honvágy.

Nem csoda tehát, hogy az érkező tartalékosok nagyban felvidítják a kedélyeket. Nyolcan érkezett meg, mind ismerősök már az előző évekről, köztük Szentpétery Zolti, az ábrándos szemű, szőke haju, nyulánk gazdaggyerek, kinek minden bevonulásához egy-egy kaland fűződik.

Az ezrednek ez új állomáshelyén nem volt még Szentpétery. A tisztek, kik ismerték kalandvágó természetét, jó előre figyelmeztették, hogy vigyázzon, mert ebben a kis török garnizonban nem olyan könnyen lehet a kalandokon átsiklani. Itt már veszélyesebb a helyzet. Egy kissé melegebb érdeklődés egy török nő iránt, könnyen az életébe kerülhet a kíváncsiszkodónak, különösen ha az illető „svába“ katona.

Szentpétery megígérte hogy óvakodni fog a török nőktől, de nem szolt arról semmit, hogy mennyire fog az „eráris“ hölgyek iránt érdeklődni. Ezek között pedig volt egy pár szemrevaló is.

A nyolcadik század zupás őrmesterét Mayer Vencelnek hívták. Nem volt fiatal már, mert épp 16 év óta ette a komiszt, midőn hire

jött, hogy az ezred Plevjébe lesz áthelyezve. Ismerte a helyet, egy izben már ide transzferrálták, de ismét visszakerült az ezredhez Bécsbe. Kilumpolt hadfi volt a vén Mayer, a ki nagyon megörült, hogy a zajos világ városból egy csendes garnizonba mennek. Itt legalább kipihenheti magát.

Volt azonban Mayernek egy szőke kis bécsi leány ismerőse, ki az egyik sarki trafikban ámulta naphosszat a szivarokat. A „szőke Mirzl“ jóra való, tisztességes leány volt, és szívesen fogadta az őrmester udvarlását. Őrmester ur Mayer rég meg is kérte volna már a kezét, de bizony nehezen tudott a legényélettől megválni. Most azonban, hogy távoznia kellett, elérkezettnek találta az időt, hogy véget vessen eddigi rendetlen életmódjának s asszonyt vigyen a házába, — illetve le a plevjei kaszárnyába.

Mikor az ezred a császárvárosból elindult, egy nős altiszttel több volt közöttük. Mayer őrmester államköltségen tett meg egy nagyon szép nászutat, egy vadregényes új hazába.

Két évig zavartalan családi boldogságban éltek az őrmesterék. Ekkor azonban bekövetkezett a családi perpatvar. A menyecske fiatal volt, a férfi már öregedni kezdett. Az egyhangu városban az egyhangu élet unalmassá vált a szőke Mirzl előtt.

A környék természeti szépségei őt is ábrándozóvá tették. Hevülékeny fiatal szíve ideál után vágyódott. Ott, a hol egy unatkozó ezred

nes párt azért követeli most a kongresszus összehívását, mert érzi, hogy jelentékenyen megerősödött és a pátriárka vádalahelyezését keresztül tudja vinni. Eddig is igen erős ellenzékét képeztek a pátriárka ellenfelei és ugylátszik, hogy a szünet alatt még nagyobb tért hódítottak. Azonban még úgy állanak a szerb pártviszonyok, hogy egymásnak igenis jelentékenyen árthatnak az ellenfelek, de egymást legyőzni még nem képesek. Nézetünk szerint akkor lenne célszerű összehívni a kongresszust, ha akármelyik párt abszolút többséget biztosítana magának a kongresszuson és így akaratának érvényt is tudna szerezni.

A meddő viaskodások céljából valóban nem tartanók érdemesnek a kongresszus összehívását. Valamint nem törődünk a radikálisok azon fenyegetésével, hogy ha a kormány nem jár el az ő szájuk ize szerint, úgy az államellenesség miatt feloszlatott Omladina együletet újból feltámasztják s ennek kezébe adják a további akció vezetését. — Mert hiszen amint el tudtuk bánni az Omladinával ezelőtt, most is csak megbirkóznánk vele. Az ilyen gyerekes fenyegetést egyszerűen visszautasítjuk. A szerbeknek pedig maguknak áll jól felfogott érdekükben, hogy bizalmat keltsenek a kormányban akciójuk iránt, mert különben aligha érhetnek célt a kongresszus összehívására irányzott mozgalmukkal. R.

Fejérváry Géza báró.

(Könyv a honvédelmi miniszterről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

A bécsujhelyi katonai akadémiából 1851 augusztus 15-én került ki komlós-keresztési Fejérváry Géza, akit a Ferenc Károly főherceg nevével viselő 52. ezred hadnagyává nevezett ki a király Fejérváry báró tábornagynagy, honvédelmi miniszter tehát e hónap 15-én ünnepli tényleges tiszti szolgálatának ötvenéves jubileumát. A bizonyára rendkívüli módon megnyilatkozó ovációk közepette melylyel a jubiléum körül veszik, különös öröme fog szolgálni a miniszternek az a mű, melyet kiskamoni Szalay Ödön kir. tanácsos volt or-

szágyulési képviselő nyújtott át neki ma, a jubileum előestéjén. Ez a mű katonai levéltárak családi okmányok s egyéb hiteles adatok nyomán, továbbá személyes megfigyelések alapján irt életrajza annak a kiváló férfunak, aki az ő királyát és hazáját 21 éven át mint katonas 29 esztendeje mint politikus és államférfi nagy odaadással és hősséggel szolgálja.

Az a szűkebb kör, mely a jubiléum, igaz tiszteletével veszi körül, mint a mű bevezetése mondja, a szerző kezdetére elhatározta, hogy a jubileum napján hódolatát és ragaszkodását a miniszter életrajzának kiadása alakjában fejezi ki az ünnepelel férfiú iránt. A szerző: Szalay Ödön, ki egyben hajdanvaló bécsujhelyi tanulótlarsa s később Solferinónál fegyvertársa volt Fejérváry bárónak, mint magyar országgyulési képviselő is hosszú időn át volt tanuja a jubiléum kitünő hasznos működésének. A szép kiállítású könyvet, mely több mint 190 nyolczadrét oldalon, számos — a Fejérváry-család életéből merített — illusztrációval jelent meg, elküldte szerzője a kimagasló katonai és politikai méltóságoknak, az országgyulési képviselőknek, valamint a poigári és katonai batóságoknak s a közös hadsereg és a honvédség parancsnokságainak is. Könyvtárus utján a mű aligha lesz kapható. A kötetből, mely kimerítően és tárgyilagos módon méltatja Fejérváry bárónak mint katonának és politikusnak működését, az alábbi érdekes fejezeteket közöljük:

(Fejérváry családfája.)

Fejérváry Géza báró a szónak legszorosabb értelmében katonaszármazás régi magyar nemesi családból Mint Fejérváry József főhadnagy és neje, született Paulich Antonia gyermeke 1833. március 15-én született a jostaldi várbán, családjának eredeti neve de Nekes volt. A de Nekes család urainak Erdélyben volt várkastélyuk. A honvédelmi miniszter első okmányok szerint kimutatható őse Nekes István volt, aki mint az erdélyi segédcsoportok kapitánya 1521-ben halt meg Belgrád várának II. Szolimán ellen való védelmében. Özvegye János nevű fiacskájával török fogságba került, ahonnan azonban nemsokára megszabadult. Ferdinánd főherceghez, a későbbi királyhoz fordult segítségért, a ki a fiacskáról atyailag gondoskodott. Ez a fiu nyerte később a Fejérváry nevet, emlékezésül Belgrádra, vagyis Nándorfejérvárra.

Anyai és apai ágon való ősei Fejérvárynak mindnyájan kiváló katonák voltak. Őseinek egyike: Fejérváry László már a hétéves háboruban is ott harcolt Mária Terézia hadseregé-

nek zászlói alatt. Fejérváry báró atyja: Fejérváry József 1859-ben mint altábornagy halt meg, s röviddel halála előtt érte az öröm, hogy fiát egészen fiatalon a Terézia-renddel ékesítették föl.

Azonban mint már említettük, anyai részről is igazi katonas vér foly Fejérváry báró ereiben. Anyai ágon való dédatyja: Paulich Ferencz, ötven esztendeig szolgált Mária Terézia hadseregében s Laudon tábornagynagy szárnysegéde volt. 1800-ban hunyt el, mint altábornagy és udvari tanácsos. Ennek fia: ifju Paulich Ferencz (Fejérváry nagyatyja) a francia forradalmi harcot kapitányként csatázta át. A novi csatában súlyosan meg is sebesült: egy ágyugolyó leszakította a lábát. Huszonkilenc éves korában az ezredesi címert nyerte s 1845-ben mint a bécsi rokkantak házának parancsnoka halt meg. Az ő leánya volt Fejérváry báró édesanyja.

(A pálya kezdetén.)

Érdekes melléklete is van a könyvnek, s ez: a fiatal Fejérváry minősítési táblázata és osztályzata a bécs-ujhelyi katonai akadémián. Az osztályzat a hetedik osztály vizsgáján és az első évben állandóan kitünő. A kedélybeli tulajdonságok rovatában kezdetben ezt olvassuk: igen élénk majd: igen élénk rossz hajlam nélkül, végül: jámbor és jóakarata.

Mikor Fejérváry báró 1851-ben augusztus 15-én mint ujdonsült hadnagy az akadémiát elhagyta, aligha sejtette, hogy arczképe már nyolcz év múltán az intézet ama képcsarnokába kerül, a hol a legkiválóbb növendékek emlékét őrzik.

— Megáldva a természet minden adománnyal — így szól a könyv bevezetése — mint tüzeslelkű ifju, kinek szive minden szepért és nemesért dobog s erős akarata tettekre vágyik kerül ki a hadsereg, tisztikarának régi nevelőintézetéből s nemes törekvésektől hevítve kezdi meg az önmaga választotta katonai pályát. S mihamar megnyílnak előtte e pálya rejtekei, bő teret és alkalmat nyújtva fényes tehetségeinek kifejtésére s azoknak tettekben való megnyilvánulására. Ami sok ezernek örökre elérhetlen eredménykép marad, ő ennek is osztályosa lesz: ifjukorában éri őt legmagasabb hadurának hívó szava, lelkesítő szózata a katonas igazi munkájára: a haza védelmére. Elméleti tudása a harczmezőn megnyílvánul s győzelem koszoruzta tette válik. Oly hadvezér oldalán, kire akkor minden egyes katonas örvendetes bizalommal tekintett fel, a katonas vágyainak vezércsillagi, álmának eszményképe: a dicsőség és hírnév mosolyog feléje. Nem elég, hogy harcolhat, a sors többat juttat neki: megengedi, hogy saját éles elméje, a harcz kimenetelébe beleszóljon. A fiatal vezérkari tiszt, a hadsereg valódi Achillese, döntő erővel avatkozik be e csata menetébe és önálló intézkedésével segéd-

tiszti kara van, ezt könnyen meg is lehet találni.

A csinos őrmesternének udvarolt is a tejeleles száju kadettól kezdve az ezredesig minden tisztt, még a nősek is, természetesen, ha feleségük nem látta.

Szegény Mayer nem is tudta, hogy a sok közül melyikre legyen féltékeny. Pedig nem volt oka reá. Nem volt rossz az asszony, csak kissé ábrándozó. El tudta egyik másik tisztt szenvedélytől lángoló szavait órahosszat hallgatni s elábrándozott azokon. A mint azonban valamelyik többet engedett meg magának, hátat fordított neki s ott hagyta a faképnél.

Ilyen volt a szőke Mirzl. Halálosan tudott volna egy olyan férfiut szeretni, ki őt ideálisan szereti, feláldozta volna életét is érte, de a becsületét nem . . .

Két nap sem telt el a tartalékos tisztt megérkezése után, midőn Mayer őrmesterné udvarlól megszaporodtak egygyel, Szentpétery Zoltival.

Hevesen kezdte Szentpétery ostromolni a menyecskét, értette a módját. Az asszony is szívesen hallgatta a csinos fiu mézes-mázos szavait s nap-nap után mind jobban érezte, hogy Szentpétery megbűvölte őt és szive egész érzelmével szereti. Egész nap csak róla ábrándozott, összehasonlította őt férjével s nagy, óriási különbséget talált a kettő között. Férje egy mogorva nyers altiszt, Szentpétery a megtestesült előzékenység, a figyelmes gavallérok

mintaképe. Ily módon nem volt csuda, ha oly hamar elcsavarta a fejét.

Szentpétery látszólag meg volt elégedve hódításával, de csak látszólag. Nem azért volt ő világi, hogy az érzelem egyszerű viszonzásával megelégedjék. Birni akarta a csinos asszonyt. Birni akarta annak lelkét, annak testét, s csak az alkalomra lesett, hogy célját elérhesse.

Az alkalom nem is sokáig késett, hisz a szerelmeseket nagyon szereti az uristen.

Egy nap jelentés érkezett az ezredparancsnoksághoz, hogy a környékbeli törökök és szerbek között gyanus mozgolódás észlelhető. Jó lesz résen lenni, különösen éjjel.

Az ezredes rögtön kiadta a parancsot az őrség megkettőztetésére és éjjeli járőr-szolgálat teljesítésére. Az éjjeli patrouillokat egy tisztt, vagy idős őrmester vezette.

Egyik éjjel Mayer őrmesteren volt a sor. Szentpétery elérkezettnek látta az időt terve keresztülvitelére. Reá beszélt az asszonyt, hogy midőn férje eltávozik, majd nyissa ki szobája ablakát s a holdvilágos szép éjjelen beszélgetni fognak egy kicsit a boldogságról, a szerelemről.

Alig távozott az őrmester Szentpétery már leste, hogy mikor nyílik az ablak s ez nem is késett sokáig.

Az asszonyka kidugta ábrándos kis fejét s őrtömötől mosolyogva fogadta a hadnagy köszönését.

— Hát igazán szeret? — kérdé Szentpétery.

— Nagyon, nagyon, — válaszolt az asszonyka.

— Bizonyítsa be, akkor elhiszem.

— Kérjen bármit, megteszem.

— Nyissa ki a szoba ajtót, engedje, hogy bemenjek.

Az asszony egy percig habozott, majd szerelemtől ittas fővel, azt sem tudva, mit cselekszik, bebocsájtotta Szentpéteryt szobájába.

Egy mámoros forró csók volt a bebocsájtás jutalma, egy csók, azután egy tompa zuhanás s Szentpétery egy hörgéssel holtan terült el a földön.

Az asszony kezét előntötte a forró vér, a mely Szentpétery melléből mint egy szőkö kutból szökölt ki. Az asszony a rémülettől elájulva a még forró holttestre rogyott.

A holdvilág sugarai e percben rémesen szép látványt világítottak be.

Egy őrmester mozdulatlanul, véres karddal ott állt a nyitva felejtett ablak mellett. A szoba padozatán egy a háta közepéből, egész a melléig tátongó sebből vérző tisztt s reá borulva egy félig halott asszony.

Szép volt ez a csoportozat, borzalmasan szép . . .

Negyvennyolc óra óta a plevjei garnizonban nagy az izgalom. Szentpétery Zoltí, a legfessebb tartalékos tisztt eltűnt, nem található sehol sem. Patrouillokat küldtek ki keresésére

keset nyújt oly sikerhez, mely egy véstteljes napon fegyvereink becsületét menté meg.

Ez Solferinónál történt.

(A solferinói hős.)

Fejérváry báró minden tekintetben hivatva volt a soron kívül való előléptetésre. Alig múlt egy éve, hogy a katonai intézetet elhagyta. főhadnaggyá léptették elő, s 1855—57-ben jó eredménnyel végezte a hadi iskolát, mire 1859. április 8-ikán törzskari századossá léptették elő. A háboru kezdetén a 8-ik hadtest vezérkarába osztották be, melynek élén *Benedek* Lajos állott. Benedek a fiatal Fejérváryban szíve szerint való emberre lelt, mert 1859. május 14-ikén a feleségének azt írta többek között, hogy környezetébe két olyan fiatal vezérkari századost osztottak be, kiknek egyike az általad ismert Fejérváry altábornagy fia. felette csinos, leleményes és szorgalmas fiatal ember *kül úgy a szolgálatában mint szolgálaton kívül is mármódfelett megkedveltem* . . . Az ifju katoná ragyogó jövőjének alapját június 24-én a solferinói vesztett csata napján vetette meg, a mikor Benedek hadteste a tuleróval szemben győzelmet aratott s megmentette az osztrák fegyverek becsületét . . .

A mit Fejérváry báró ezen az emlékezetes napon tett, azt a Kun báró tábornaggyal közvvelen befolyása alatt szerkesztett a Terézia-rend története című munka így beszéli el:

Azon pillanattól fogva, midőn a Rainer főherceg gyalogezred két zászlóalja, melyekhez Fejérváry önként csatlakozott, 7¹/₄ órákor reggel előnyomult, az ütközet egész tartama alatt, egészen esti 9 óráig, a hadtest balszárnyán Lippert és Reichl vezérőrnagy dandárparancsnokokkal tanácsos és tettel, sikeresen kezükre járt. Mindenütt, hol a kellő pillanat mutatkozott, maga gyűjtötte össze a csapatokat és vezette őket rohamra. E mellett a hadtest balszárnyán az ütegeknek jökori és célirányos elhelyezéséről is gondoskodott. Különösen a 10¹/₄ óra körül intézett rohamot, mely a Contraconia—San Martino-i hadállás végleges megtartását eredményezte, nagyban előkészítette azzal, hogy a 8/VIII. sz. lovasüteg két lövegét az ellenségtől erősen megszállott Cascine Colombara ellen irányította, meghiusítván ez által az ellenség azon szándékát, hogy Contraconia ellen előrenyomuló rohamoszlopainkat oldalt hatásos tűz alá vehesse.

(Lovaggá avatása.)

Benedek külön fölszólítására Fejérváry Géza százados a Mária Terézia rendre való igényének megokolására 1859-ben július 11-én úgynevezett ténymázlatot írt, amelyhez összes előjárói a legdicséretesebb bizonyítványokat csatolták. Maga *Benedek* tábornaggyal a legbizelgőbb dicséretet írta, aminek következtében Fejérváryt a király 1859-ben október 17-én a Mária Terézia rend lovagjává avatta.

A *Litzenhofen* báró vezérkari ezredes fogal-

s végre az egyik meg is találta a város alatti erdőben a sűrűség között, a már feloszlásnak indult holttestet.

A boncolás kiderítette, hogy hátulról orozva szurhatták le s valószínűleg valami török, mert a szurás széles pengéjű késtől vagy handzsártól ered.

A tiszték pedig szomorúan korholták a holtat, miért járt a török asszonyok után, hiszen figyelmeztették, hogy a török férj nem ismer tréfát.

A hadbírószág azért a legerélyesebb kutatás dacára sem jött rá, hogy melyik török volt a gyilkos.

Mese a szamar tudósról.

Írta: Sz. Szilgély Vilmos.

A tudós végtelen nagyesszü ember volt, de alapjaiban véve szamar. Azt gondolta, hogy minden emberi szervezet, szívműködés az övéhez hasonló alapon van fölépítve s a felesége természeté is olyan, mint az övé.

Az igaz, hogy az asszony a lánya lehetett volna, de olyan lanyos kinézése volt amugy is. Végtelen szendesség, ártatlan sötétkék szem mélytűző tekintettel, daráz-derék, ölelésre hívogató, gyébként csupa jóság, odaadás. Az öreg uracskáját úgy szerette, mint az édes apját és nem panaszkodott neki soha.

Pedig a tudós, mint már föntebb említettem

mazta minősítvényben Fejérváryról a hadi szolgálatok és érdemek rovatában többek közt ez a rész foglaltatik: *minden tekintetben a legnagyobb szolgálatokra képes tiszt.*

(A honvédségnél.)

A háboru befejeztével Fejérváry hadvezéri pályája is egyelőre véget ért. A háborut követő békeévek alatt, 1860-ban, nyerte el Fejérváry Géza a kamarási méltóságot s 1862. július hó 5-én, a Mária-Terézia-rend alapszabályai értelmében *bárai rangot*. Az utóbbi év július 1-én, nősülése miatt, saját kérelmére megvált a vezérkartól s a 6. sz. gróf Coronini gyalogezredhez helyezték át. A solferinói hősből most szerény század- s később osztályparancsnok lett a gyalogságnál; de teljesen és gyorsan találta bele magát ez új működési körbe is. Nemso-kára Dánia ellen ment harcba Ausztria, s onnan visszatérve Fejérváryt őrnaggyá s szárnysegéddé nevezte ki a király. 1867-ben Fejérváry a párisi kiállításra kísérte az uralkodót, s ekkor a becsületrend tiszti keresztjével tüntették ki. 1868-ban a 82. gyalogezred alezredesévé nevezték ki, majd a 72. gyalogezredhez helyezték át, ahonnan a 15-ik honvéddandár ideiglenes parancsnokává rendelték.

A könyv további fejezeteiben Fejérváry gyors előhaladását mondja el a honvédelmi miniszteri székig és a tábornaggyi rangig.

TÁVIRATOK.

A kínai egyezkedés.

London, aug. 14. A *Times*-nak jelentik Pekingből: A követek tegnapi értekezletükön magukévá tették az angol követnek a nemzetközi bizottság természeténél fogva nehézkes intézménye ellen való felszólalását. Elhatározták, hogy a jegyzőkönyvbe nem veszik fel a nemzetközi bizottság kiküldéséről szóló rendelkezést, csak azt a záradékot vették föl a jegyzőkönyvbe, hogy ez értékvámok mielőbb sulyvámokra változtatandók. Elhatározták továbbá, hogy a vámmentes tárgyak közé fölveszik a vert és veretlen aranyat és ezüstöt, továbbá a külföldi gabonaneműeket, a rizst és a lisztet.

A bur háboru.

London, aug. 14. A *Standard* levelet kapott a harcterről, a mely szerint *Beyer* bur parancsnok nemrég egy ütközetben

számár volt. S nyáron csillagsugáros éjszakákon vacsora végeztével homlokon csókolta az asszonyát, aztán ment a laboratóriumába mindenféle lombikok, forróságokkal teli üstök közé s főzött, kotyvasztott míg csak föl nem verte munkájából a föltámadt élet nyüzsgő zsvaja.

Vasárnaponként délben a tudós meghívta a főiskola fizika professzorját ebédre. A professor nem volt idős ember, sőt. An azért mégis sokat foglalkozott a tudományokkal. Ő is főzött ezüst katlanokban, következőleg ebben a tekintetben összeillett tudós barátjával, a szép asszony urával.

A menyecske gyakran végigszenvedte ezeknél a tudományos vitáknál a martíromság minden kinját, de azért még mindig nem panaszkodott. A vasárnap déli misék alkalmával járt csak a városba s a kémia professzorja oiyankor hazakísérte.

Őnök bizonyára hamisat fognak most gondolni, pedig hát még itt az utcán is tudományos tárgyakról beszéltek s az asszony, aki az idők folyamán teljesen belejött a tudományba, a kétségbeesett lelkek sajátságával cicalta az alkímista könyha címeit.

A tudósban egyszer megszólalt a lelkiismeret s valami kárpótláson törte a fejét: odavonta maga mellé az asszonyát s elmesélte neki, hogy jelenleg egy különös összeállítású illatszert készít. Az alkímisták csodájára járnak majd, az asszonyok pedig irigykedve hatad-

sulyosan megsebesült és aligha épül föl. A levél azt mondja továbbá, hogy a *Montrose* szállítógőzös 900 fogoly bural Bermudába ment.

Közgyűlés a kánikulában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Kevés városatyát vonzott ma a városháza dísztermének komor falai közé az augusztusi közgyűlés tárgysorozatának negyven pontja. Alig volt tizenöt-husz törvényhatósági tag a teremben, mikor a főispán távollétében *Salac* Gyula kir. tanácsos polgármester a közgyűlést megnyitotta.

A tárgyalás menetén is meglátszott az augusztusi forróság, Simán folytak le az ügyek, felszólalás éppenséggel nem is volt. A csendet csak *Steiner* Jakab közbeszólásai, felvilágosításkérésel zavarták néha meg. Még ahhoz a pont-hoz sem történt felszólalás, amely a mai közgyűlés szenzációjának ígérkezett, t. i. a csatorna-kölcsonök tárgyahoz. Csendes rezignációval hallgatták a képviselők *Insitoris* Kálmán főjegyző előterjesztését, mikor beterjesztette a tanács azon javaslatát, hogy az ügyet tegyék át a jogügyi bizottsághoz.

A közgyűlés lefolyása tudósításunk szerint a következő volt:

Salac Gyula polgármester nyitotta meg délután 4 órákor a közgyűlést, mely egy óra alatt negyven ügyet tárgyalt le.

Varjassy Lajos tanácsos felolvasta *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszternek leiratát, melyben a miniszter meleg hangon mond köszönetet a város közönségének azon kitüntetésért, melyben őt az új lovassági kaszárnyának nevére történt elnevezése által részesítette. Együttal kijelentette, hogy a legkészségesebben beleegyezik az erről szóló közgyűlési határozat végrehajtásába. A közgyűlés éljenzéssel vette tudomásul a miniszter köszönő-levelét.

A Gáj külvárosi új *tanyai iskola* tanítójának fizetését 1400 koronában és természetben adandó lakás-ellátásban állapította meg a közgyűlés.

A város tisztviselői közül *szabadságidőt* engedélyezett a közgyűlés a következőknek: *Grebn* Nándor alkapitány 4 heti, *Rámer* Antal rendőrhadnagy 6, *Vlaikovits* Pál pénztári ellenőr 4,

nek el az ő kis felesége mellett, ha megérzik rajta az illatot.

A menyecske odafektette gyöngye rózsás arcát az ura bozontos szakállához és azt mondta:

— Oh milyen jó vagy te!

A tudós pedig felvonult újra a műhelyébe és forrasztott, kotyvasztott tovább. Elemekre bontotta a virágszirmokat, kikereste a legnagyobb ellentéteket, aztán hozzájuk kevert mást, míg végre elkészült az illatszert.

Oh mekkora büszkeséggel vitte be az asszonyához.

— Nézd, fiacskám, ez kizárólag a tiéd. Más nem juthat hozzá, mert tisztán neked szantam. Lefekvés előtt tégy belőle három csöppet a fürdőkadamba s olyan illatos leszel tőle, mint amilyen nem létezett eddig. Ezután sem fog létezni, mert lehetetlennek tartom, hogy mas is rajójjon az összeállítás titkára.

Néhány csöppet végigdörzsölt a tenyerén és ime egyszerre teli lett vele a szoba. Volt benne valami az ibolyából, a rózsából s ott rezgett gyöngye díszkrét atomjaiban az a mámorító tulajdonság, amely a szívekre nehezedik és rabul ejti.

Az asszony odasimult az urához, aki indulni készült:

— Hova mégy?

— Föl a szertárhoz, meg kell még frissiben irnom az értekezést az illatról.

— Sokaig tart az?

Bónai József adótiszt 3, *Vidulovits* Izidor adóügyi végrehajtónak 6 és *Balcsó* Antal segéd-tisztnek 4 heti szabadságot.

Az aradi felső kereskedelmi iskola tanárainak fizetési és szolgálati szabályzatát az iskola felügyelő bizottságának és az aradi kereskedelmi testületnek, mint iskola fenntartóknak beleegyező nyilatkozatai alapján aként változtatták meg, hogy az egyenlő legyen a középiskolai tanárok javadalmazásával. Így a kereskedelmi iskola tanárai 30 évi szolgálat után ugyanolyan nyugdíjat élveznek, mint a középiskolai tanárok, lakbér-illetményük pedig törzsfizetésük 20 százalékát teszi ki.

Somogyi Agoston polgári-iskolai rajz-tanítót 38 évi szolgálat után a nyugdíj-bizottság javaslata alapján évi 2200 korona fizetéssel nyugdíjazták.

A város bérlőire vonatkozólag a gazdasági szék kezdeményezésére a közgyűlés olyan határozatot hozott, hogy a bérlet biztosítéka képen azután nem a teljes évi bérösszeget kell a bérlőnek letenni, hanem az 50 holdnál kevesebb földet bérlőknek csupán az évi bérösszeg felét.

A „Societe Anonyme d' Eclairage du Centre” aradi légszusz világitási vállalattal a város közönsége részéről kötött szerződést átruházták az ujonnan alakult aradi világitási és erő-átviteli részvénytársaságra.

Sopron vármegye közönségének az Amerikába való kivándorlás meggátolása tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát pártolólág. *Mosonvármegye* közönségének átiratát pedig a Magyarország és Alsó-Ausztria közötti határok helyreállítására tárgyában tett indítványról egyszerűen tudomásul vette a közgyűlés, amelyen *Salac* Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklése alatt jelen voltak:

Institoris Kálmán főjegyző, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Varjassy* Lajos és *Kádas* Kálmán tanácsosok, *Pergny* János dr. főügyész és *Lócs* Rezső aljegyző. A törvényhatósági bizottság tagjai közül: *Hegedüs* László, *Reicher* Károly dr., *Simay* István, *Márk* Károly, *Fényes* Dezső, *Abrai* Lajos, *Maresch* Gyula, *Oppe* Péter dr., *Schusztér* Illés dr., *Tedeschi* Viktor, *Péterffy* Antal, *Bund* Henrik, *Posgay* Lajos dr., *Tisch* Mór dr., *Sófalvi* György, *Bing* Vilmos, *Almási* T. Pál, *Müller* Gyula, *Virágh* Lajos, *Varga* József, *Urbányi* Béla, *Vajda* István dr., *Nagy* Kálmán, *Mittner* József, *Avarffy* Ferenc,

— Legalább estig.

— Oh édes Istenem, mondta sóhajtva a menyecske, de hát a tudós, mint már említettem, tulajdonképpen számár volt és nem látta meg, hogy milyen haragos fellegek simulnak arra a tiszta kis homlokra, különben aligha indult volna értekezést írni.

Késő este lett, már a csillagok is feltűndeztek, mikor az öreg kitekintett az ablakán és szé nézett a tájon. Eles szeme akkor meg pillantotta fiatal tudós barátját, a professzort, aki siető léptekkel tartott a város felé.

Hamarjában eléje irányította valamelyik szerszámának egy fénysugarát és visszahívta vele.

A fiatal ember kénytelen-kelletlen engedelmességet s roskedvően nyitott a laboratóriumba. Öreg barátja, kezében az értekezéssel örömtől ragyogó arccal tartott feléje, de már a másik pillanatban visszahökken. Ifjú barátján megérezte azt az illatot, amelyből délután adott át a feleségének egy üvegcsével. Ugyanaz volt, semmi kétség benne, hiszen csak ismeri az összetételét!

Az öröme egyszerre szomorúságra változott de azért átölelte fiatal barátját.

— Azt hittem, hogy még tudok újat produkálni, de látom, hogy te előbb fölfedezted az illatot.

A tudományos értekezést pedig darabokra szaggatta.

Probszt Mihály, *Kohn* S. N., *Wallfisch* Armin, *Zachariás* Géza, *Mittner* József, *Domonkos* Lajos, *Nachtnébel* Gyula, *Dávid* Kálmán, *Steiner* Jakab, *Bozsk* György, *Nagy* Lajos, *Vannay* Gyula.

A csatorna-kölcsönök vitája.

(A közigazgatási-bíróság ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

A mai városi közgyűlés ügyszorozatának sorrendjében huzódott meg a 40-ik pont alatt a következő tárgy:

A tanács jelentése a nagyméltóságú m. kir. közigazgatási bíróság ítéletére a Wesselényi-utcai 17. sz. alatti házban a csatornázási és vízvezetési berendezésre adott városi kölcsön tárgyában.

A milyen rövid a tárgy körülírása, éppen oly fontos az. Lapunk mai számában már megemlékeztünk arról, hogy a városnak mintegy 200.000 koronája, a mit egyes háztulajdonosoknak csatorna-kölcsönök címén kiadott, veszélyeztetve van. Veszélyeztetve van pedig a budapesti közigazgatási bíróságnak egy ítélete következtében, a melyet *Köpf* János dr. aradi ügyvédnek, mint *Zimmermann* József aradi lakos jogi képviselőjének felebbezésére hozott.

Az érdekes ítélet indokolása következőképp hangzik:

A m. kir. közigazgatási bíróság *Zimmermann* Dezső panaszának helyt ad: Arad sz. kir. város közigazgatási bizottságának panaszolt határozatát hatályon kívül helyezi s panaszost a tőle követelt 127 korona 52 fillér csatornázási és vízberendezési kölcsönösszeg megfizetésének kötelezettsége alól felmenti. Arad sz. kir. város tanácsa ugyanis 1900. augusztus hó 25-én 20779. szám alatt kelt határozatával elrendelte, hogy a városnak 1897. évből származó 127 korona 52 fillér esedékessé vált azon követelése, mely csatornázási és vízvezetési berendezési kölcsönösszeg címen *Kiss* Józsefet, mint a Wesselényi-utcai 16. szám alatt fekvő ház tulajdonosát terhelte, az említett háznak ez idő szerinti tulajdonosa *Zimmermann* József, aradi lakoson, mint dologi szavatoston közigazgatási végrehajtás útján hajtassék be, s a város közigazgatási bizottsága a tanács ezen intézkedését jóváhagyta.

Panaszos ezen határozat ellen érvényesített panaszában azt adja elő, hogy ő a Wesselényi-utca 18. sz. alatt fekvő házat, mely *Kiss* József tulajdona volt, nyilvános árverésen vette, s mert az 1881. évi LX. t. c. 184. §-ának utolsó bekezdésében határozottan kimondja, hogy valamely ingatlanok árverési szokás az előbbeni tulajdonosnak abban a szakaszban körülírt tartozásain (adó- és illeték-tartozások) kívül egyéb terheiről nem felelős, ezen szakasz pedig a csatornázási berendezésekre a város jóállása mellett adott kölcsönöket ilyenmő tartozásként el nem ismeri, minden törvényes alap nélkül lett *Kiss* Józsefet terhelő tartozások megfizetésére kötelezve, miért is kéri a közigazgatási bizottság panaszolt határozatának hatályon kívül való helyezésé és mellet magát a tőle követelt csatornázási és vízvezetési berendezési teher megfizetésének kötelezettsége alól felmenteni s Arad város közönségét 60 koronában felszámított költséggel megfizetésére kötelezni.

Mint hogy az ide felterjesztett ügyiratok szerint Aradváros tanácsa kétségbe nem vonja s a közigazgatási bizottság felvilágosító felterjesztésében beismeri, hogy panaszos a Wesselényi-utcai *Kiss* József-féle házat nyilvános árverésen vette meg; s mint hogy a nyilvános árverési vevő az 1881. évi LX. t. c. rendelkezései értelmében az általa megvásárolt ingatlan tehermentes birtokába lép és olyan szabályrendeleti intézkedésnek, mely a fennálló törvény rendelkezéseivel ellentétben áll, jogi hatálya nincs. Arad szab. kir. város közigazgatási bizottsága törvényellenesen rendelkezett, amidőn panaszos felebbezése folytán felülbíralt Arad városi tanácsi határozatot jóváhagyta, s panaszost a vita

tárgyat képező 127 korona és 52 fillér csatornázási és vízberendezési tartozás megfizetésére kötelezte: miért is ezen határozata ellen emelt panasznak helyt adni s érdemben a hozott ítélet rendelkező része értelmében kellett ennek a bíróságnak határozni. *Szmeccsányi* Jenő tanácselnök, *Krajtsik* Ferenc dr. előadó.

A közgyűlés a tanács javaslatára az egész csatorna-kölcsön ügyet kiadta a jogügyi bizottságnak vélemény adós végett. Hátha a veszett fejszének legalább a nyelét meg lehet menteni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Délután: *Papanek Dani*, bohózat. Hét: *Model*, operette. Péntek: Szünet. Szombat: *Bölcs Nánán*, reg. Ujházi Ede vendégfelléptével.

* **Az aradi színház jövője.** Holnap csütörtökön jár le az aradi színház három évi bérletére kiirt pályázat. A mai napig egyedül *Zilahy* Gyula, a budapesti nemzeti színház tagja nyújtotta be lapunkban már ismertetett, igen előnyös pályázatát, *Salacz* Gyula kir. tanácsos polgármesterhez, mint a színügyi bizottság elnökéhez. A holnapi ünnepnapot és azt tekintve, hogy a holnap az utolsó nap, melyen még pályázatot lehetne beadni, kétségtelen, hogy más pályázó már nem fog jelentkezni s így az aradi színház sorsa három évre eldőlt. A színügyi bizottságnak szombaton tartandó gyűlésén így *Zilahy* Gyula, mint egyedüli pályázó fogja elnyerni az aradi színház bérletét.

* **A hor. Göre Gábor és Durbincs sógor tipikus alakjaivá váltak a magyar népeletnek; ezek élnek, ezek igazi hus és vérből való egyéniségek.** *Ujházy* Ede művészetének minden titka pedig abban rejlik, hogy ezt a belső életet megnyilatkoztatja a természet őseréjével. Kicsiny, jelentéktelen a Göre Gábor szerepe, inkább csak epizod-alak, de mikor *Ujházy* játsza, háttérbe szorul a darab hőse, a darab egész meséje és csak ő áll elől, ez a józsi magyar falusi bíró, minden gyengeségével, minden erejével és hecsületes naivitásával. Meg kellett figyelni, hogy miként pödri a bajszát, miként fogja a szivart szájában, miként beszél és hangsúlyoz és csak így lehetett megérteni, hogy mily mélységes tanulmány eredménye az ő Göre Gáborja. A közönség, mely ma is szép számban volt a színházban tüntetőleg ünnepelte a mestert. A környezetben kitűnő volt *Polgár*, mint *Durbincs* sógor. A többiek becsületes iparkodással töltötték be helyüket.

* **Ujházy Ede, a nemzeti színház előkelő művésze holnap reggel Budapestre utazik, hogy résztvegyen a nemzeti színház nyugdíj-bizottsági ülésén.** A mester pénteken este jön vissza Aradra, s szombaton *Bölcs Nánán* címszerepét játsza. *Ujházy* Bölc Nánánt csak egyszer játszta nálunk régen, még *Aradi* Gerő szinigazgatása alatt s így a darab felújítása újdonságszámba megy.

* **A holnapi előadások.** *Papanek Dani* mulatságos hiktóriája szórakoztatja holnap délután a színházba járó közönséget, este pedig a *Model* kerül színre s ez lesz az operett harmadik előadása. Mindkét darabot a régi szereposztás szerint adják.

* **Schratt Katalin Amerikában.** S.-Moritzból táviratozzák, hogy *Amerg* amerikai szinigazgató *Schratt* Katalinnal, a hírneves bécsi drámai körutra. A művész az ősszel fogja megkezdeni művészi útját.

Ötven év.

(Fejérváry Géza báró jubileuma.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 14.

Fejérváry Géza báró magyar királyi honvédelmi miniszter holnap ünnepli tényleges katonai szolgálatának ötvenéves jubileumát. Az ember szinte csudálkozik, hogy ez a délceg férfiú már tíz lustrumot kiszolgált legyen. A ki nem ismeri életrajzát és holmi ötvenévet hall emlegetni, inkább azt hinné, hogy a miniszter csak ötvenedik születése napját ünnepli.

A jubileumkóros világunk dacára ezt a jubileumot jogosnak és indokoltak találjuk. Fejérváry Géza mint katona, mint a közös hadsereg tábornoka méltán ül ünnepet. A zászlónak, melyre felesküdt, hű szolgája volt; békeben és háboruban egyaránt hiven szolgálta urát és éppen hű szolgálatainak, vitészségének és kifogástan lovagiaságának köszöni, hogy befutotta az egész katonai ranglétrát, feljutott a legmagasabb fokig és megkapta a legmagasabb kitüntetések, melyekkel a legfőbb hadur rendelkezik.

A jubileumi ünnepek már ma megkezdődtek. Az első, ki a jubilánsnak gratulált, maga a király, ki a mai napon a következő legfelsőbb kéziratot intézte hozzá:

Kedves br. Fejérváry tábornokszernagy!

Midőn immár betegségéből felépült s azon napot üli, melyen szolgálati idejének ötvenedik évét betölti: az érdek és sikerekben gazdag multjára való visszapillantás Unre nézve bizonyára épp oly lélekemelő hatással lesz, *a mint engem és a hazát, mely önt legjobbjai közé számítja, kiváló örömmel eltölt.*

A minőnek a fiatal, talpraesett katonatiszt lenni ígérkezett, ki a legnagyobb kitüntetést a csatatéren szerezte önmagának, pályafutásának minden mozzanatában fényesen be is váltotta a hozzáfűzött várakozást. *Észszel és szívvel működött és alkotott On mindenkoron.* Magyar honvédségem fejlesztése és sikeres kifejlődése oly alkotás, mely az On sokoldalú és kiterjedt tevékenységének köszönhető.

Teljes szívemből kívánok Onnek ehhez szerencsét s bizva a Gondviselés jóságában, reményilem, testi és szellemi erőben Ont még sokáig meg fogja tartani nekem és magyar honvédségemnek, mely Onnek, velem együtt, tanusított odaadásáért és minden irányban való gondoskodásáért hálás köszönetet mond.

Örömmel adományozom Onnek *Szent István-rendem nagykeresztjét.*

Kelt Eiseneszben, 1901. augusztus 12-ikén.

Ferenc József s. k.

A jubiláló miniszter tegnap érkezett haza Budapestre s tegnap hivatalos ügyekben már intézkedett is.

Ma délelőtt a király katonai irodájából Mallasz Gusztáv vezérkari őrnagy jelentkezett Fejérváry bárónál s átnyújtotta neki a legfelsőbb kézirattal együtt remek művű szelencében a Szent István-rend nagykeresztjét. A kitüntetésnek hamar híre terjedt. A miniszternél egymást érték a gratulánsok.

Az üdvözlő táviratok és levelek százszámra érkeztek már ma délben.

Megállapították véglegesen a holnapi tisztelgések sorrendjét is, mely a következő:

Délelőtt 10 órakor tiszteleg a honvédelmi miniszterium s a honvédség küldöttsége, fél 11

órákor a közös hadsereg küldöttsége, 11 órákor a csász. és kir. 46-ik gyalogezred (melynek Fejérváry a tulajdonosa) öttagu küldöttsége, negyed 12 órákor a képviselőház elnöke és al-elnöke, fél 12 órákor a véderő-bizottság, háromnegyed 12 órákor Budapest székes-főváros küldöttsége, 12 órákor Baranyamegye küldöttsége, negyed 1 órákor Temesvár város küldöttsége, fél 1 órákor Pécs város küldöttsége, háromnegyed 1 órákor Szatmár város küldöttsége.

Azután jön a menedékház felügyelő-bizottsága, a menedékház tagjai, a tornaegyletek küldöttei, a lövészegylet deputációja.

A minisztert a képviselőház véderő-bizottsága nevében Podmaniczky Frigyes báró bizottsági elnök és Münnich Aurél előadó fogják üdvözölni.

A jezsuita-pénz ügye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Megirtuk, hogy s bécsi portugál konzul letagadta, mintha ő a francia kongregáción állis vagyont a vidéki magyar városokban s így Szegeden akarta volna az ajánlatot megtevő ifj. Badiny Gyula ügyvéd megbízottja által elhelyezni.

Egyik szegedi lap tudósítója fölkereste ifj. Badiny Gyulát s e látogatásról a következőkben ad számot:

Ifj. Badiny Gyula egy élénk gondolkozású, mozgékony öreg ur, akit Gömörvármegyében mindenki jóra való, tisztességes uri embernek ismer. Egyáltalában nem lehet róla még csak föltételezni sem, hogy gyanus szándékkal közeledett volna Szegedhez, annál kevésbé azt, hogy ő jezsuitákat akarna Magyarországra telepíteni. Vallására nézve ág. evang. mindazonáltal Rozsnyón az ottani róm. kath. papok körében közszeretnek örvend.

Az ujságolvasás nem nagy szenvedélye lehet, mert a tudósító által fölmutatott lapból olvasta el először azt a nyilatkozatot, melyet Tonelli di Stramare lovag portugáli konzul a N. W. T.-ban tett közzé.

A nyilatkozat nem igen lepte meg, mert, amint mondotta, ő tényleg nem kapott írásbeli fölhatalmazást a konzultól, hanem a szegedi pénzügyi művelet és még más műveletek miatt hosszabb levelezést folytatott a konzullal s e levelekből meriteit magának jogot, az ajánlat megtételére.

Ifj. Badiny Gyula különben erősen reméli, hogy a konzul nyilatkozata dacára is, mely az ő beadványát megcáfolta, megkötheti majd Szegeddel a kölcsönműveletet, melyből természetesen ő maga is jelentékeny közvetítési hasznot remél.

Fölmutatta a portugál kir. konzul leveleit, melyekből kitűnik az, hogy a konzul egy nagyobb francia pénzcsoportot képvisel, kitűnik az, hogy a Badiny ügyvéd által neki tett hitelműveleti föltételeket elfogadta, de nem tűnik ki az, hogy a portugál konzul által képviselt pénzügyi csoport a kongregációs alap volna és Badiny Gyula ügyvéd erre nézve a következőket mondta tudósítónknak:

A portugál királyi konzulnak Gömörvármegyében magnezit-bányái vannak. Ezeket a bányákat intelligens uri emberek vezetik, akiknek révén jutott ő a konzullal ismeretségbe. Mikor a konzul leveleiből látta, hogy egy francia pénzcsoporttal áll összeköttetésben — a magnezit-bánya vezetőitől kérdezősködött, hogy melyik pénzcsoport lehet az, ezekkel együttesen kombinálták és gondolták, hogy valószínűleg a francia kongregációs alap.

Ifj. Badiny Gyula örül ennek a fölfedezés-

nek, mert azt hitte, hogy a szegedi tanácshoz benyújtandó ajánlatának nagy előnyére fog válni az, ha a kongregációs alapot említi.

De nagyon meg volt ütődve aztán, hogy emiatt most már őt a jezsuita invázió előmozdításával gyanusítják, holott a francia kongregációs alapon nemcsak éppen a jezsuiták pénze, hanem a trappisták, dominikánusok, karmeliták és meg egyéb papi rendek egyházi alapjai is befoglaltatnak.

Azt kérdezte tőle tudósítónk, hogy most már mit szándékozik tenni ez ügyben?

Badiny erre azt felelte, hogy bevárja a konzul levelét, mert e hó 8-án írta neki, hogy küldjön szabályszerű meghatalmazást. Azt kéri, hogy a portugál királyi konzul azért adta nyilatkozatát, mert a lapok magatartásából látta, hogy valami politikai eset készül s nem akarta, hogy egy ilyen afférnek ő adjon anyagot. Most tehát nem tudhatja még Badiny, vajjon ezek után föntartja-e vele a konzul az összeköttetést, vagy sem.

Ő azonban a fejleményekhez képest, bármilyen történjen is, kötelességének fogja tartani, hogy Szeged város közönségét a továbbiakról értesítse.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi rekruták báljának vigalmi bizottsága augusztus 15-én csütörtök este 9 órákor a Braun-féle színházi sörcsarnokban ülést tart. melyre az érdekelteket meghívja a rendezőség.

A csődbíróság

a butorok elszállítása mellett.

(A Szelle-ügy újabb fordulata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Kertész Miksa dr. csődtömeggondnok kérvényét ma délután intézte el a csődbíróság. A kérvénynek helyt adtak és átírtak a járásbíróshoz, hogy küldje ki a bírósági végrehajtót, aki Szellék lakásáról a butorok elszállítását végrehajtsa. A végrehajtónak aztán, amint a legcsekélyebb ellenállást tapasztalja Szelle részéről, a rendőrség köteles karhatalmat adni.

Kertész dr. érdekes kérvényét itt közöljük: „Vb. Szelle József elleni csődügyben a csődválasztmány ide csatolt határozatával a közadós lakásán leltározott és a csődleltár 2.2—435. tétel számai alatt felvett ingóknak a már elrendelt árverésen elérendő nagyobb nyilvánosság és verseny, másrészt a leltározott ingók biztonságba helyezése végett azoknak átszállítását elhatározta.

Ezen határozat óta annak foganatosítását azon körülmény is szükségessé teszi, hogy az ingókat igénylő és magát adóárveréssel igazolt vevőnek tartó közadós neje rövid időn belül történendő elköltözését az aradi magy. kir. pénzügyigazgatóságnál bejelentette, amiből következik, hogy a leltározott ingók azon veszélynek is vannak kitéve, hogy elvitetvén, a csőd-hitelezők kezelési és rendelkezési joga alól elvonatnak.

Mint tömeggondnok az elszállítást eszközölhetném ugyan; de az aradi főkapitányságnál nyert előleges értesítés szerint az előrelátható ellenszegülés esetére karhatalom rendelkezésére nem adatnék, mert a közigazgatási hatóságok a fennálló szabályok értelmében karhatalmat csak bíróságok vagy bírói kiküldöttek kérelmére adnak.

A csődtörvény egész szövegéből; de különösen annak 104, 109, 112 és 157. §§-ainak egybevetéséből kitűnik, hogy a tömeggondnok és a csődválasztmány és a csődbíróság fel-

ügyelete és ellenőrzése alatt áll; viszont azonban a csődbíróság a tömeggondnokot és a csődválasztmányt támogat, határozataiknak a hatósági súlyt, tekintélyt és sanktiót megadni köteles.

Másképp a tömeggondnok és a csődválasztmány, mely a csődbírósággal szemben és a törvény keretén belül önálló hatáskörrel is bír, kifelé harmadik személyekkel szemben kötelességéből kifolyó akaratának és határozatának hatósági jelleg hiányában érvényt nem szerezhethetne.

Hogy a tömeggondnok kifelé csak a csődbíróság támogatásával járhat el és hogy a hatóságokat közvetlen igénybe nem veheti, az kitűnik az 1881. XVII. t. c. 102.-§-ából, melyben a tömeggondnoknak külső jogköre taxative kimerítve van.

Tekintettel arra, hogy a csődtörvény 158. §-a értelmében az ingók eladása a törvénykezési rdtás, illetve a végrh. törv. értelmében ez közzelendő, az eladást előkészítő intézkedések is a végrh. eljárás módjára fogandóak: a már előadott indokok alapján azon tiszteletteljes kérelmet terjeszttem a tek. kir. Törvényszék, mint csődbíróság elé.

hogy a vb. Szelle József csődleltárába 242—435. tétel számok alatt felvett ingóságoknak átszállítására Török Dénes bírói kiküldött kirendelése végett az aradi kir. járásbírósgot megkeresni méltóztassék.

Megjegyzem, hogy ezen kérvénnyel e lehető joglépéseket kimerítettem és magamtól minden felelősséget elhárítok.

Medvekaland a vasuti kupében.

(Vasárnapi vadásztársaság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 14.

Most, hogy a vadász-szezon ismét megkezdődött, a fővárosnak ugynevezett „koca“-vadászai minden vasárnapon felöltik magukra Nimród egyenruháját, a vállukra puskát vetnek, s poráron vezetett vizslájukkal összejönnek a ferencvárosi pályaudvaron, a honnan a szabadkai személyvonaton lerándulnak vadászterületekre.

A vasárnapi vadásztársaság tagjai közt van: író, ügyvéd, bankhivatalnok, államtisztviselő stb. valamennyien lelkes vadászok, akiknek csak az a bibijük, hogy nem igen tudnak *lőni*. A vadászkirándulásnak rendszeren csak egy-egy eltévedt és a puska-cső elé szakadt nyul vagy fogoly az egyedüli zsákmánya, de hát a fővárosi ember nem is a zsákmányért megy vadászni, hanem inkább azért, hogy a svédgimnasztika helyett puskatussal edzze magát a szabadban.

Denique, a vadásztársaság most vasárnap is kirándult. Vala pedig közöttük egy humoráról ország-szerte ismert jeles író is, aki, bár soha életében se volt puska a kezében, úgy nyilatkozott önmagáról, hogy célzási képességével versenyezni merne még Tell Vilmoossal is.

A „vadásztársaság“ azzal töltte az időt a vasuti kupében, hogy a jelenlevők mindegyike sorra beszélt egy-egy átél vadászkalandot.

Es egyszerre megszólalt az íróvendég is, ki a következő élményét beszélte el szörnyen komoly arccal:

— Egy jó barátom, kinek Erdélyben a havasok közt rengeteg erdei vannak, medvevadászatra hívott meg magához.

Egy hatalmas medvepárnak jöttünk nyomába.

Vadászkössel és puskámmal fölfegyverkezve, elfoglalom helyemet.

Szerencsétlenségemre társaimtól és a hajtóktól teljesen elszigetelten, egyszerre csak egészen egyedül, szédítő mélység szélén találtam magamat, mely

osupaa egy keresztül fektetett fatörzszelet volt áthidalva.

Nagy hirtelen rémitő ordítást hallok magam mögött, s látom, hogy a himmedve egyenesen nekem tart.

Másként nem menekülhettem, mint úgy, ha a tulsó oldalra jutok.

Késemet számba, fegyveremet kezembe fogva, nekiindultam csuszva-mászva, a veszedelmes utnak, a fatörzsön keresztül.

Mikor már az út közepén voltam, azt veszem észre, hogy a nőstény medve a feneketlen mélység másik oldalán viczorítja reám fogait.

Majdnem sóbálványosá meredtem.

E pillanatban a puska kihull kezemből és a mélységbe gördül, s a mint barátaim után kiáltok, a kés is kiesik fogam közül.

Elöttem és mögöttem a borzasztó fenevad, alattam a tátongó mélység! . . .

A vadásztársaság, mely visszafajtott lélekzettel hallgatta a rémséges történetet, csak nagy nehezen ocsudott föl ijedségéből, míg végre a kocavadászok egyike nagy félénken kockáztatta meg a szerény kérdést:

— S mi történt önnel?

— Velem? — válaszolt a medvevadász. —

Engem a rettenetes fenevadak — teljesen fölfaltak!

SPORT.

+ Az aradi kerékpár klub csütörtökön d. u. 2 órakor kirándulást rendez *Battonyára*. Indulás a városligeti korcsolya-pavillontól.

+ A Meteor kerékpár-klub csütörtökön d. u. 2 órakor kirándulást rendez *Simándra*. Indulás a Vas-kávéháztól.

Házasságszédelgő iparlovag.

(A hecsapott vén kisasszony.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 14.

Különös házassági szédelgés képezte ma a vizsgálat tárgyát a londoni rendőrség előtt.

Czeydt Helena egy vén kisasszony volt a panaszos. A kisasszony a múlt év október havában Kölnben tartózkodott s akkor a lapokban egy kis hirdetést tett közzé, a mely szerint 5 vagyonos árva s házasság céljából levelezni óhajtott előkelő állásu urral.

A hirdetésre levél érkezett Berlinből *Berger* Emánuel aláírással. A levél írója azt írta, hogy ő az amerikai Howard-egyetem tanára, magán vagyonnal és egy 7000 kötetből álló könyvtárral rendelkezik. Évi jövedelme rövidesen 60.000 frank lesz, miután ajánlatot kapott egy új francia világlap vezetésére.

Czeydt kisasszony az ajánlkozóval levelezésbe lépett s később megtudta, hogy az igazi néven lovag *Berger*. Megírta neki, hogy jelenlegi vagyona 13.000 márka, s nővére halála után még 3000 márkát fog örökölni.

December hóban végre találkoztak Londonban. Itt közös lakást béreltek s rövidesen elhatározták, hogy házasságra lépnek.

Pár napra megérkezésük után elindultak az anyakönyvvezetőhöz. Miután egy ideig az az utcán járkáltak végre egy magánházba tértek be, hol egy nyitott ajtaju szobában egy asztalnál, a melyen különböző iratok voltak egy férfi ült. A szobában még két ember volt. *Berger*, midőn belépett bementa nevét s kijelentette, hogy házasságra óhajtott lépni *Czeydt* kisasszonnyal.

A kijelentésre az asztalnál ülő férfi megkérdezte a hölgyet, akar-e neje lenni *Berger* urnak. Az igenlő válasz után *Berger*hez ugyanezen kérdést intézte. Majd írást állított ki, melyben a törvény szerint házas feleknek jelentette ki őket.

Az aktus után *Berger* gyűrűt húzott a nő ujjára, de kijelentette, hogy házasságukat otthonában, *Ausztriában* újra meg kell kötni az ottani törvények értelmében.

Ezután mint férj és feleség éltek együtt a nő vagyonából. Februárban *Berger* mind sürbben otthon maradozott. Azt mondta, hogy az állását elveszítette. Az asszony erre a férjet állandóan segélyezte és midőn készpénze kifogyott, megkérte fivérét, hogy küldjön neki bankutalványon pénzt.

Fivére atyai örökségkép a még neki járó 548 font sterlinget egy német bank által utalványozta. *Berger* az utalványt neje tudta nélkül magához vette s elutazott.

Az asszony pár nap múlva sürgőnyt kapott Párisból a honnan férje értesíti, hogy szombaton vissza érkezik. A férfi azonban nem jött haza ez ideig.

Bergerné eközben reá jött, hogy a bankutalványt férje magához vette s azzal az összeget fel is kezelte. Az esetet bejelentette a rendőrségnek és az osztrák konzulátusnak.

A rendőrség a személyleírás alapján megállapította, hogy lovag *Berger* egy közismert szélhámos, s körözését elrendelte. A körözés eredménnyel is járt, és *Bergert* New-Yorkban letartóztatták és a napokban Londonba szállították.

A német bank londoni fiókjának pénztárosa *Bergert* felismerte, mint a ki a lopott utalvánnyal az 543 font sterlinget felvette.

A rendőrség az ügyet rövidesen átteszi az ügyészséghez.

Gyilkos szerelem.

(Öt ember tragédiája.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 14.

Két megdöbbentő szerelmi tragédia hírére hozza ma a táviró. Az elsőben intelligens, ari családból származó fiatal pár az áldozat. Golyót röpítettek az agyukba és meghaltak, — oh nem azért, mintha nem lehettek volna egymáséi, hiszen ennek nem állott semmi az utjában. Meghaltak csekélységért, semmiért, talán azért, mert a fiatal embernek be kellett volna rukkolni 35 napos fegyvergyakorlatra. Ennek a terhét, kinját nem tudták elviselni — együtt. Menekültek inkább a halálba, mint a közelmúltban itt Aradon a szegény *Monti* Lajos és *Váray* Mariska.

A másik szerelmi történetnek már erősen drámai hátere van. Egy kijátszott, megcsalódott varróleány lelőtte kedvesét annak szeretőjével együtt, aztán vitriolt öntött az áldozatok arcába. Ő maga pedig beleugrott a Dunába, hogy ő se éljen, ha már az a legény nem lehet az övé, kit oly forrón szeret.

Ezt a két szerelmi drámát így mondja el tudósítónk:

(A tartalékos hadnagy)

A budapesti városmajorban szörnyű leletre bukkant ma reggel a rendőri őrszolgálat. A városmajor 32. számú ház mellett, egy üres telken egy férfi és egy igen jól öltözött nő hullája feküdt, szorosan egymáshoz simulva. A két halott körül nagy vértócsa nedvesre itatta az üres telek pázsitját. A férfi kezében revolvert szorongatott, a nő kalapja néhány lépésnyire feküdt a halottaktól.

A rendőrök rögtön jelentést tettek az esetről az első kerületi kapitányságnak, majd pedig a főkapitányságnak, a honnan *Tabakovics* rendőrfogalmazó reggel hét órakor kiment a helyszínére, hogy megindítsa a vizsgálatot. A férfi zsebében hat levél volt. Az egyik a rendőrségnek szól és ebben a két életunt felfedi in-

kognitóját. A fiatal embert *Hölzl* Viktornek hívják, építési rajzoló és tartalékos honvéddal nagy a *lugosi* 8-ik honvéd gyalogezredben. Csinos, szőke fiú, mindössze 25—26 éves. A leány *Schmidt* Irén varrónő. A fiatal szerelmesek tegnap délután elhagyták szüleik lakását, azóta nem látta őket élve senki. A rendőri vizsgálat kapcsán tudósítók ezeket jelenti:

A kis Svábhegy oldalán, a Városmajor-utca 32-ik számú telkén ma reggelre virradó éjszaka halálos végű szerelmi dráma játszódott le. *Hölzl* Viktor építési rajzoló, a ki legutóbb az *Óriás-utca* 42-ik szám alatt lakott, hatlövétű revolverrel a *kedvesét, Schmidt* Irént és utána önmagát lötte agyon. A revolverből három golyó hiányzik. A férfi jobb halántékán nagy lösebb van, a leányt ellenben a bal halántékába lőtt golyó ölte meg. *Hölzl* zsebében hat levelet találtak. Ezek közül az egyik így szól:

Tisztelt rendőrség!

Közös elhatározással mentünk a halálba, én és *Schmidt* Irénke. Kérjük szüleinket értesíteni, a kik mindkettőnkéről gondoskodni fognak.

Hölzl Viktor.
Schmidt Irén.

U. i. Halálom biztos, kérem tetemet nem boncolni. Ugyanezt kérem Viktor nevemben is.

Schmidt Irén.

A többi öt levelet az öngyilkos szerelmesek a következő címekre intézték: *Glázer* Janka, Lovag-utca 15., *Petrócy* Mariska, Jászszentlászló, *Schmidt* Gizella, Balassa-Gyarmat és *Hölzl* Mórincné, *Óriás-utca* 42. sz. Ez utóbbi levél a férfi édes anyjának szól.

Hogy mi készítette az öngyilkosokat a végzetes lépésre, azt eddig még nem lehetett kideríteni, de valószínű, hogy elhatározásukhoz nagyon hozzájárult az, hogy *Hölzl* a honvédkerületi parancsnokság harmincöt napi fegyvergyakorlatra *Lugosra* hívta be.

Schmidt Irén, a szerelmi dráma fiatal áldozata, balassagyarmati születésű 22 éves varrónő. Az atyja Balassa-Gyarmaton végrehajtó. Budapesten az *Eötvös-utca* 34-ik számú házában lakott és *Glázer* Janka szabónőnél dolgozott.

Az öngyilkosok tetemét a rendőrség be szállította az álló-úti temetőbe.

(A varrónő.)

Borzalmas szerelmi dráma játszódott le ma délután az *Ujvidék és Pétervárad* közötti vasúti hidon, hol egy elhagyott, szerelmében csalódott varrónő állott bosszút hűtlen szeretőjén és vetélytársán.

Gyukits Jócó egyike volt a pétervárad ezred legdélcegebb káplárjainak; nem csoda tehát, ha a leányok bolondultak utána. *Gyukits* ki is használta az alkalmat s egyre-másra változtatta a szeretőket. Nemrégiben *Perszics* Angela varrónővel kezdett viszonyt, de erre is ráunt, úgy, hogy legutóbb már egy *Radovics* Teréz nevű leánynak udvarolt.

Az elhagyott *Perszics* Angela azonban sokkal jobban szerette a csapodár káplárt, sem hogy oly könnyű szerrel le tudott volna mondani. Amióta a káplár hűtlen lett, a leány többször felkereste, vagy óra hosszat várakozott reá, csak hogy találkozhassék és beszélhessen vele. Ilyenkor aztán folyton kérlelte, hogy térjen vissza hozzá, de a káplár durván elutasította.

Ma egész délután várakozott a káplárra, míg ez kijött a laktanyából, csak hogy ekkor már revolvert és vitriolt rejtegetett magánál, mert megtudta, hogy *Gyukits* aznap este egy más leánynal van találkozója. Este 6 óra után *Gyukits*, a mint a kaszárnyából kijött,

egyenesen a vasúti hid felé tartott, hol *Radovics* Teréz várakozott reá. A káplár és a leány a hidon beszélgettek, a mikor *Perszics* Angela észrevétlenül a hátuk mögé került s így szólott hozzájuk:

— Hát együtt vagytok megint, ezért nem kellek én?

Ezzel előrántotta a revolvert s azzal előbb a káplárra, azután pedig a menekülő leányra lőtt. A golyó mind a kettőt találta, de nem halálosan. Ekkor a bosszuálló leány elővette a vitriolos üveget is s a két áldozat arcát leöntötte vitriollal s midőn így elvégezte munkáját, a lövés zajára elfutott emberek elől a magas hidról belevetette magát a Dunába, hol a habok között nyomtalanul eltűnt.

A két áldozat még él, de felgyógyulásukhoz kevés a remény.

HIREK.

Nyilatkozat.

Az *Arad és Vidéke* mai száma nyilatkozatot közöl, melyben *Glück* József nevű ruha kereskedő egy nála járt hírlapíró *„gyanus külsejű alak”*-nak nevez.

Alólirott, ezen *„gyanus külsejű alak”*, ennek a nyilatkozatnak előzményeit a következőkben adom elő:

Benedek Árpád ur, az *Arad és Vidéke* társszerkesztője tegnap délután telefonon kérdezte tőlem, hogy igaz-e, hogy én az *„Arad és Vidéke”* szerkesztőségéről sértő módon nyilatkoztam.

Kijelentettem *Benedek* ur előtt, hogy ez igaz, és hozzátettem, hogy *Benedek* Árpád urról is azt mondják s ezt én magam is tovább adtam, t. i. hogy ő egy bizonyos helyről 100 frtot kap azért, hogy lapjában kedvező színben mutogassa be azt a vállalatot, a honnan a pénz ered.

Később ismét találkoztam *Benedek* urral s ekkor felajánlottam ugy az *Arad és Vidéke* szerkesztőségének, mint különösen *Benedek* urnak a lovagias elégtételt.

Benedek ur hivatkozva arra, hogy kollegák közt nincs helye a „herce-hurcá”-nak, a lovagias uton való elintézés mellőzésének célszerűbb voltát hangoztatta. Egyben kijelentette, hogy rendkívül sajnálja, hogy kollegával történt a dolog, de kénytelen lesz velem szemben retorziót alkalmazni, s erre majd találnak formát. Azt feleltem erre, hogy a formától teszem függővé további lépéseimet.

Ma reggel aztán egy rosszakaratu nyilatkozat jelent meg lapjában arról a *„gyanus külsejű alakról”*.

Miután ma este 7 óráig *Benedek* ur semmiféle jelét nem adta annak, hogy a formát már megtalálta, kénytelen vagyok konstatálni, hogy a forma csak a *nyilatkozat közlése* lehetett.

Ez a forma azonban sehoggy sem illik egyenes emberekhez és ez vagy bujkálás, vagy pedig gyáva megfutamodás az ügynek tisztességes uton való elintézése elől.

Ujból felajánlom tehát, dicára annak, hogy a szokásos 24 óra már elmúlt, az *Arad és Vidéke* szerkesztőségének és ismét különösen *Benedek* Árpád urnak a lovagias elégtételt, annak a kijelentésével, hogy a sértő kifejezést csak a felelős- és társszerkesztőre értettem.

Egyben pedig kijelentem, hogy az *Arad és Vidéke* felelős szerkesztőinek ezen eljárását a *Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségé-*

ge elé viszem, kérve a két hírlapírónak ez erkölcsi testületből való kizárását.

Glück József urral szemben más módon keresek magamnak elégtételt.

Hunyár Algernon.

az *„Aradi Közlöny”* munkatársa.

A szegzárdi sikkasztás.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, augusztus 14.

Szegzárdról táviratozzák lapunknak:

Hétfőn reggel ideérkezett a belügyminisztériumból *Weiss* Miksa dr. központi számvevő, hogy vizsgálatot tartson *Antal* Ferencz, az öngyilkossá lett főkönyvvezető sikkasztásai ügyében. A központi számvevő rögtön felkereste *Döry* Pál alispánt és *Nagy* László vármegyei könyvvezető segítségével azonnal hozzálátott a vizsgálatához, hogy jelentést tehessen a miniszternek.

Ez a vizsgálat nagy munka lesz, mert a számadásokat *husz* évre visszamenőleg kell megvizsgálni. Különösen nagy munkát fog adni az óriási mennyiségű kötvények áttekintése, a mely nélkül tiszta képet alig lehet alkotni a sikkasztás nagyságáról. A gyámpénztári hiány, mint már megirtuk, a saját feljegyzése szerint 57,000 korona.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága tegnapelőtt, 12-én tartotta meg rendes havi ülését, a melyen bizottságot választottak annak a konstatálására, hogy terheli-e mulasztás azokat, a kik az ellenőrzést gyakorolták. Ebbe a bizottságba beválasztották *Boda* Vilmos országgyűlési képviselőt, *Onffy* Lajos ügyvédet, *Fink* Kálmán pénzügyigazgatót és *Kovács-Sebestyén* Endre nagybirtokost, mint a közigazgatási bizottság tagjait. *Onffy* Lajos nem fogadta el a megbízást, mert az ülésen az alispán elnökölt, a ki maga is tagja az ellenőrző bizottságnak. *Kurcz* Vilmos árvaszéki elnök megszakította szabadságát és haza jött, mert őt is nagy felelősség terheli.

A szegzárdi polgári iskolai iskolaszék ülést tartott és a kiküldött tagokkal megvizsgáltatta az *Antal* Ferenc által vezetett könyveket és a pénztárt. Itt is kellemetlen felfedezésre jutottak. Az iskolának egész pénzalapja, 18,794 korona 193 korona, 195 korona 17 fillér kivételével eltűnt. Ezt az összeget évek óta gyűjtötték építkezésre a felemelt tandíjakból. Különös, hogy itt is rendszeren és pedig utoljára folyó évi június hó 14-én vizsgálták meg a számadásokat és azokat rendszerben találták. *Antal* Ferencz azzal vezette félre az iskolaszéket, hogy meghamisította az összes takarékpénztári könyveket a melyek 18,794 korona 47 fillérről szólnak, holott tényleg csupán 195 korona és 17 fillér az értékük.

A szegzárdi kaszinóban is dolgoznak a számvizsgálók. Ott is nagy hiányt találtak, a melynek nagyságát azonban még nem derítették ki.

Leleplezett szivartolvaj.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Valamelyik nagyváradi hivatalban, ahol egy nagyobb terem asztalai mellett sokan dolgoznak együtt, a hivatalnokok boszankodva tapasztalták, hogyba egy-két szippantás után leteszik a szivarjukat, legott eltűnik, mintha egészében füstté válna. Hiába volt minden vigyázat: majd ennek, majd amannak a hivatalnoknak tűnt el a szivarja, ha letette kezéből s egy-két percre megfelfejtkezett róla.

Már-már olyan titokzatosná vált a dolog, hogy holmi szellemekről kezdtek suttogni, akik az éjféli sziesztahoz, a hivatal irásztalairó

szedegetik össze a füstölni való szivarokat. Végre az egyik urnak, aki rengeteg detektiv-regényt olvasott, olyan ötlete támadt, amelylyel őszinte hála kötelezte társait. Illatos, drága szivart vett, melyet a hegyétől a közepéig gondosan kifurt s puskaporral gyömöszölt tele.

A cselvető ma délelőtt pokoli kéjjel gyujtott az isteni bokra, de alig szippantott egyetkettőt letette s nem figyelt többé a drága jószágára.

A siker nem sokáig várattott magára. A szivar igen természetesen nyomtalanul eltűnt. Kis vártatva különös sístergés majd hirtelen pukkanás hallatszott s ebben a pillanatban egyik napidijas ijedt sikoltással dobott el egy szivart, melynek származása iránt senkinek sem lehetett kétsége.

A szivar-tolvaj le volt leplezve azonkívül, hogy az arca és szemöldöke erősen megperzelődött. A pórul járt diurnista a puskaporos esemény fájdalmas hatása alatt töredelmes vallomást tett, s beismerte, hogy ő lopkodta el a hivatalnokok szivarját. Mentésül azt hozta fel csupán, hogy szenvedélyes szivaros. A hivatal főnöke nem fogadta el a mentéget, hanem rövid uton elmozdította a szivartolvaj dijnokot. Így írja az esetet levelezők.

— Személyi hir. *Institoris* Kálmán, Aradváros főjegyzője és helyettes polgármestere holnap reggel az országos dalárversenyre Kassára utazik.

— Nagyboldogasszony ünnepe. Ósrégi magyar ünnep köszönt holnap reánk: Nagyboldogasszony napja, mely valamikor nemzeti ünnepeink között szerepelt. E napon ajánlotta ugyanis Szent István király nemzetünket Mária oltalmába, innét az ünnep ősmagyar jellege, innét a *Nagyasszonyunk* elnevezés. Augusztus 15-ikét ma már csak az egyház üli meg fényes szertartással, szentelve ezt a napot Isten anyja menybemenetelének emlékére. A minoriták templomában d. e. 9-órakor *Csák* Cirjék dr. tartományi rendfőnök szolgáltattja, az ünnepi nagymisé.

— Kitüntetett üzletvezető. A király csáfordi *Pottyondy* Gusztáv, a magy. kir. államasutak volt aradi, jelenleg szombathelyi üzletvezetőjének a harmadosztályú vaskoronarendet adományozta.

— Krüger nem beteg. A *Petit Bleu* Hilverumból tegnapi kelettel táviratot kapott *Krüger* orvosától, dr. *Heuman*-tól, a melyben az orvos alaptalanoknak mondja azt a hirt, hogy *Krüger* megbetegedett. *Krüger* egészen jól van.

— *Crispi* temetése. Nápolyból táviratozzák, hogy *Crispi* temetése ma délután 5 órakor ment végbe a Villa Lina-ból. A fényes gyászmenetet a gyalogság és tengerészek nyitották meg, utánuk következtek a szolgálaton kívüli tiszték, majd a nyolc lovas halottaskocsi. A halottas kocsi négy sarkán négy város polgármestere haladt: a palermói, nápolyi, római és riberiai. A kocsi mellett ment még a kamara elnöke, a szenátus másodelnöke és több állami méltóság. A koporsó után jött *Crispi* családja, az olasz király s a német császár képviselői, a szenátus és kamara tagjai, élükön a miniszterekkel, végezetül beláthatlan, óriási néptömeg. A merre a menet elhaladt, a sorfalat álló katonaság tisztelgett, a közönség pedig kalapját levéve mondott utolsó istenhozzádot a nagy halottnak.

— Tengerészek a hadgyakorlaton. Az ideai pécsvidéki királygyakorlatoknak különös érdekességet fog kölcsönözni az a körülmény hogy azokon tengerészek is résztvesznek. Pólából megérkezett már Pécsre a hivatalos értesítés, mely szerint augusztus 29-én külön vonattal egy hadi létszámú tengerész-gyalogzászlóalj (1 törzstiszt, 14 főtiszt és hadapród, 900 ember és 14 ló) érkezik Uj-Dombóvár állomásra, honnan a pécsvidéki gyakorlatok színhelyére menetel.

Mint értesülünk, ezen rendkívüli jelenség abban leli magyarázatát, hogy utóbbi időben, legutóbb Kinában gyakran kellett a tengerészeket gyalogsági szolgálatokra használni, miért is valószínűleg szárazföldi gyakorlatokban is részt fognak a jövőben venni.

— *Henrik orleánsi herceg halála*. Párisból táviratozzák: Jó forrásból eredő információk szerint a chartressi hercegnek *Henrik* herceg halála alkalmából *Ferenc József* király és *Vilmos* császár is kondoleáltak. Az orleánsi herceg, mint az Orleánsi-ház feje, az európai udvarokkal hivatalosan is közölni fogja *Henrik* herceg halálát.

— *Katonai hírek*. A csász. és kir. 33-ik gyalogezred kötelékéből *Aken* Arthur hadnagy áthelyeztetett a 9-ik dragonos ezredbe, *Eckert* Rudolf hadnagy pedig várakozási illetménnyel szabadságoltatott.

— *A megoperált Meszlényi*. Székesfejérvárról táviratozzák, hogy a nagybeteg *Meszlényi* Lajos országgyűlési képviselőt ma Székesfejérvárott megoperálták. Állapota, bár az operáció után valamivel javult, igen súlyos.

— *Bülöw távirata*. *Crispi* özvegye *Bülöw* német birodalmi kancellártól ma a következő táviratot kapta:

Dicsőséges férje elhunytának szomorú hírére éppen most közöltem a császár és király ő felségével. Szükségét érzem, hogy teljes részvételmet fejezzem ki nagy veszteségek alkalmából. Németország szívből csatlakozik Olaszország gyászához és hiven meg fogja őrizni emlékét a kiváló államférfinak, az áldozatkész hazafinak. Az a barátság, a melyet *Francesco Crispi* irántam mindig tanusított, legkedvesebb emlékeim közé tartozik.

— *Popovics püspök végrendelete*. Tegnap bontotta fel *Kiss* János dr. eljárásbíró a család jelenlétében néhai *Popovics* Nikanor gör. kel. szerb püspök végrendeletét saját hivatalos helyiségében. A püspök e szerint egész vagyonát, mely jobbára ingatlanokból áll, családja és a szerb egyház között egyenlő részben osztotta fel. A városi árvaszéknél még javában folynak a leltározási munkálatok, melynek befejezte után a vagyon felosztásra kerül.

— *Uj házfoglaljonosok*. A város törvényhatósága mai közgyűlésén a Balog Zsuzsanna, Éder Konrád, Weisz Dávid, Pill Magdolna, Einwag János, Hentcsker Vilmos örökösei, k. k. Csóthy testvérek, Demsorán Miklós, öz. Prokop Josefín, öz. Thiesz Károlyné, *Institoris* Kálmán, Bayer György, öz. Darányi Jánosné, Kuszalik József, Szabó Antal, Lacina Vencel és öz. Pakurár Miklósné által emelt új épületek közösi adómentességét a szabályrendeletben meghatározott évekre az új házfoglaljonosoknak megadta.

— *Egy tanár, aki orvos*. *Mihályi* József budapesti reáliskolai tanár, már mint tanár, orvosi oklevelet szerzett magának és azóta, hogy orvos lett, szabad idején praktizál. Ennek természetesen mindenki örül, csak a székesfejérváros tanácsa nem és a most lefolyt iskola év derekán ráirt dr. *Mihályi*ra, hogy tüstént hagyja abba orvosi mellékfoglalkozását. A megrendszabályozott tanár a tanács sérelmes rendeletét megfélebbezte a közoktatásügyi miniszterhez, aki viszont dr. *Erdődi* Bélát, a tankerületi felügyelőt véleményezésre szolitotta fel. A tanfelügyelő igen kimerítően tárgyaló jelentést tett a miniszternek és ebben bőven indokolja azt a véleményét, hogy *Mihályi* tanárnak igenis engedessék meg az orvosi gyakorlat folytatása. A miniszter, mielőtt az ügyben véglegesen döntene, a tanfelügyelő jelentését leküldte a főváros tanácsának, hogy ez a maga részéről megtehesse esetleges észrevételeit a tanfelügyelő véleményére.

— *A tiszt lakomák ellen*. *Fejérvári* Géza br. honvédelmi miniszter leiratot küldött a katonai parancsnokságokhoz a főbb rangú katonai látogatásoknál szokásban lévő fogadási ünnepségek-

re vonatkozólag. A miniszter leiratában hangsúlyozta, hogy a főbbvalók látogatásaikor szokásban levő banketek nagy költséget okoznak a tiszteknek, amelyeket a katonai méltóságok közül nem kívánnak s a diszlokoma elmaradása esetén ezt senki sem venné tőlük rossz néven. A miniszter leiratában azt mondja, hogy a katonai méltóságok fogadásánál a szolgálati utasításban előirt szabályok betartásán kívül ezentul semmiféle ünnepség vagy lakoma ne legyen, hacsak a látogatásnak különös ünnepi jelentősége nincs. De — ugymond a miniszter — az anyagi határok ily esetekben is betartandók.

— *A kis főherceg és a bűvész*. Megirtuk, hogy *Károly Ferenc József* főherceg, *Ottó* főherceg tizenégyéves fia néhány nopot töltött Alsó-Tátra fűreden. Ott időzésének következő kedves epizódjáról értesülünk most: A kis főherceg kevéssel elutazása előtt a fürdő éttermének verandáján vacsorázott kísérelővel. Az étteremben éppen egy vándor bűvész tartotta produkcióit. Mikor a kis főherceg az ablakon keresztül észrevette a bűvészt, azonnal letette az evőeszközt és nagy figyelemmel kezdte kísérelni a mutatványokat. Látni lehetett az arcáról, hogy nagyon szeretne közelebb lenni a bűvészhez, de erről le kellett mondania, mert már közeledett az indulás ideje. Vacsorájához hozzá sem nyult, míg a bűvész előadása tartott, csak a hókusz-pókuszokat csodálta mozdulatlanul és bizonyára nagyon, de nagyon irigyelte azokat a boldog gyermekeket, akik ott lehettek a bűvész közelében.

— *Papi jubileum*. Az idén negyven éve, hogy *Kristofcsák* Gyula *ujaradi* apát-plébánost, kerületi főesperest áldozárra szentelték. A főesperes f. hó 15-én üli meg a ritka jubileumot, mely alkalmából lelkesült ovációkban készülnek őt részesíteni.

— *A nagy bolgár pör*. *Szarafov* és társai, a macedon összeesküvők bűnpörében az esküdtszék ma hozta meg az ítéletet. Az összes vádlottakat egyhangulag felmentették.

— *Kocsival a Dunán keresztül*. *Molnár* István bogyzslói bérlő a minap át akart menni Tolnára. A külső réven minden baj nélkül átjutott, ámde a belső révnek valami baja akadt, úgy, hogy hosszab ideig kellett volna vesztegelnie a szigeten. A lovak már türelmetlenkedni kezdtek, szerettek volna otthon lenni, de a gazda is unta már a dolgot. Gondolt egyet, megsuhította az ostort s bele ugrott a Dunába. A Duna mindkét partján várakozó népben meghült a vér, midőn azt látta, hogy *Molnár* István a kocsin ülve hajtja lovait a Dunán keresztül; a lovak usztak teljes erőfeszítéssel, a kocsi pedig uszott utánuk. Alig telt bele néhány perc, *Molnár István átusztatta a Dunát*. A tömegből kitört a lelkesedés s megéljenezte a vakmerő vállalkozót; ő pedig, mintha mi sem történt volna, hazahajtotta kocsiját.

— *Aki háziur szeretne lenni*. A *P. N.* írja: *Dorogi* István becsületes kereskedő *Magyar-Pécskán* és bizonyára meg is volt eddig elégedve a foglalkozásával. De a mult hétén olvasta az ujságjában a különös hirt, hogy Budapesten a Vörösmarty-utcában ötszáz koronáért árvereztek el egy négyemeletes palotát. Ez a kis hír fölébresztette benne az alvó ambiciót. Ha az ember Pesten lehet háziur, akkor ugyan nagy bolondság, hogy Pécskán töltsé az életét, ahol nincs is emeletes ház a granáriumon kívül még ha akarna is vásárolni egyet. Levelet irt nyomban a főváros polgármesteréhez és kijelentette, hogy ő is hajlandó volna egy négyemeletes palotát venni Budapesten. Nem baj, ha akár hatszáz koronába kerül is, sőt — vigye manó azt a pár forintot — még ezer koronáig is hajlandó fölmenni, ha okvetetlenül muszáj. És ha netán hamarjában nem akadna ilyen olcsó ház eladásra, ő hát szívesen vár egy darabig az adandó alkalomra. A polgármester pedig nyugodjék meg abban a boldogító tudatban, hogy ha ismét lesz egy ötszázkoronás eladó palota, biztosan számíthat *Dorogi* Istvánra,

mert az már deponálta is a pénzt a postatakarékpénztárban.

— **A szegedi flaszter.** Szeged város az utca-kövezéshez szükséges kő egy részét az *Arad-esanádi egyesült vasutak* kőbányaiból szállíttatja. A vasut a követ már Szegedre szállította s azt a napokban egy bizottság felülvizsgálta és kiigáztalanak találván, átvette.

— **Székely asszony — királyné.** A marosvásárhelyi *Székelység* közli ezt a bohózszerű ujdonságot, a melyért járó felelősséget is reáháritjuk: Azt az érdekes hírt írják nekünk, hogy *Drága* szerb királynő Seps-Martonosi székely községből való születésű székely parasztleány. Élt esztendőkkel ezelőtt ott egy híres szépségű székely leány. Csak úgy hívták *Mari*. Ez a leány férjhez ment egy sepsiszentgyörgyi gazdag marhakereskedőhöz, de nemsokára elvált tőle s eltűnt Erdélyből. A szerb király esküvője után levél jött Martonosra Szerbiából, a melyben a rokonokat kéri, hogy ne kutassanak *Mari* után. Egy martonosi székely asszony aztán később a naptárban ráismert a királyné képére:

— Ez *Mari*!

Mindenesetre a dolog titokzatosnak tűnik fel. A seps-martonosiak legalább szentül meg vannak győződve, hogy a szerb királyné nem más, mint az ők *Mari*juk.

— **Halálozás.** *Pretschauer* Józsefné szül. *Simon Klára* elete 51-ik, házassága 32-ik évében elhunyt. Temetése holnap délután 5 órakor lesz az *Ujterem-utca* 13 sz házból.

Schreyer Albert 92 éves korában ma elhunyt. Temetése *Koszoru-utcai* lakásából holnap lesz.

— **Meggyilkolt földbirtokos.** N. Dobosról írják: *Levelek* szabolcsmegyei községben saját munkásai meggyilkolták leveleki *Sihe* földbirtokost. A napszámosok nem mentek oda dolgozni, a hová a gazdájuk rendelte. E miatt azt izente nekik a földbirtokos, hogy egy koronát lefog a bérükööl, ha nem engedelmessékednek. A mikor még sem fogadtak szót, a földbirtokos kiment közéjük a tanyára. A napszámosok megkérdezték tőle, hogy csakugyan lefogja-e a koronát. *Sihe* azt felelte, hogy lefogja, mire egy napszámos fejbevágta. A földbirtokos gyorsan elakart hajtani, de rátámadtak s valaki sziven szurta egy vasvillával. A földbirtokos rögtön meghalt. A gyilkosokat összefogdosták a csendőrök s a főszolgabíró elé kísérték őket. A főcinkost sokáig faggatta a főszolgabíró s azt mondta neki, hogy legalább tíz évet kap a gyilkosságért.

— **Instálom.** — felelte hidegvérrel a gyilkos, — Illaván is csak olyan édes kenyeret sütnék, mint *Besenyődön*. Aztán meg az illavai semmibe sem kerül.

A földbirtokos meggyilkolásában részes napszámosok eleinte tagadni próbáltak, de mikor a gépész és a fűtők rájuk vallottak, abba hagyták a tagadást.

— **A megvesztegethető rendőrség.** Itt minálunk kincses *Kolozsvár* rendőrsége szorul rá az államosításra s bizonyára az államosítást szorgalmazza majd a vidék többi városa is. A rendőrség okoz most bajt a tengeren túl, *New-York* városában is. Egy new-yorki távirat szerint ugyanis a new-yorki rendőrségnél hallatlan botránynak jöttek a nyomára. Előkelő rendőrtisztviselők rendszeresen szövetkeztek minden féle gyanús és piszkos népséggel. Vannak *New-Yorkban* titkos játékok barlangok, amelyeknek vezetői havonként három-négyezer koronát fizettek a rendőrségnek azért, hogy ne bántsa őket. A rendőrtisztviselők ledér leányoktól, továbbá orgazdákól is zsaroltak, ki nagyobb összegeket, amelyeknek fejében azután bántatlanul üzhették bűnös mestersegüket. A rendőri botránynak politikai háttere is van. A republikánus kormányzó ugyanis több főbb rendőrtisztet fölfüggesztett. A republikánusok most azt követelik, hogy a botránnyal tisztázzák és hogy a new-yorki városi rendőrséget alakítsák át állami rendőrséggé. A *Tammery-Hale*-hoz

közeliállók körében nagy pániót okozott a leleplezés s most azt hangoztatják, hogy az egész botránynak hajsza csak kortesfogás a republikánus párt részéről, amely most a községi választás előtt diszkreditálni akarja az uralmon levő pártot.

— **Felrobbant dinamit.** Megrendítő szerencsétlenség történt — mint lapunknak írják — a vágbecsei határban. Két tornóci lakos *Zahár Péter* és *Majdán Ferenc* a halászásnak egyik legkönnyebb, de legveszedelmesebb módját választották, hogy halhoz jussanak. Két dinamitot helyeztek el a vízben és azokra gyújtószinórt erősítve, a partról felrobbantották s a robbantás által megölt halakat összeszedték. A két dinamit közül azonban csak az egyik robbant fel s mikor a robbanás után a megdöglött halak felszínre kerültek, a két ember csolnakba ült, hogy azokat összeszedje. Alig, hogy hozzáláttak munkájukhoz, hatalmas durranás hallatszott s a két ember csolnakostól együtt a levegőbe repült, majd pedig visszaesett a vízbe, hol nyomtalanul eltűnt a habok között. Ugyanis a második dinamit, melyet az előbbivel egyszerre gyújtottak meg, csak akkor robbant fel, a mikor a csolnakkal éppen a lefektetett dinamit felett eveztek. A szokatlanul nagy durranásra a közelben dolgozó munkásnép összefutott s a mint a sok halat és csolnakdarabokat a vízszínen meglátták, mindjárt sejtették, hogy mi történt. Nemsokára megtalálták a két halász összeroncsolt holttestét is. A szerencsétlenül járt emberek hulláját hazaszállították *Tornó*-ra, hol nagyszámu család siratja őket. A szerencsétlenségnek a két ember maga volt az okozója s a dinamitot is, mint ezt a vizsgálat kiderítette, *Majdán Ferenc*, a ki kőfejtő munkás, szerezte a kőbányából.

— **Meggyilkolt zárdá főnök.** Szent-Pétervárról írják, hogy a blagovietohinski kolostor főnökét, *Arkady* arkimandritát szobájában megfojtva találták. A szobában levő íróasztal fel volt törve s a főnök értékpapirjai és 1000 rubel készpénze onnan kiányzott.

— **Kirabolta az anyját.** Vakmerő rablás történt tegnap éjjel *Semeréd* községben, hol özvegy *Ternye* Jánosnét kirabolták, mely alkalmal a rablók 225 koronát vittek el. A két bokormozott arcu rabló az öreg asszonyt ágyában lepte meg s revolvert szegezve rá, követelték a pénzt tőle. A megijedt asszony, a ki egyedül volt otthon, nem mert ellenkezni és szó nélkül átadta a pénzt, reggel azonban az esetet bejelentette a csendőrségnek. A megindított nyomozás során csakhamar kiderült, hogy a rablást az özvegy asszony legényfia, *Ternye* Ferenc és egyik legénypajtása, *Busa* András követték el. A fiatal *Ternye* ugyan is nagyon kicsapongó életet élt, édesanyja e miatt nem is igen adott kezébe pénzt. Tegnap délután is egy forintot adott a fiának, de ez a pénz nem volt elég a legénynek és rábeszélte *Busa* András pajtását, hogy rabolják el a pénzt anyjától. A két legény ezután *Busa*éknál átöltözködött, arcukat bekormozták és úgy mentek el *Ternyé*né lakására, honnan a pénzzel tértek vissza. A két rabló a korcsmába ment, hol a rablott pénzből még akkor is mulattak, mikor a csendőrök elfogták őket. Az elrabolt pénzből reggelre már 50 forintot elmulattak, a többit azonban még megtalálták náluk.

— **Török tiszték éhínségben.** Konstantinápolyból távirják, hogy a különböző minisztériumok tisztviselői táviratilag fordultak a szultánhoz segélyért, miután már több hó óta nem kaptak fizetést s családjikkal éhezni kénytelenek. A kérelmezők ellen a fegyelmi vizsgálatot rögtön elrendelték, de fizetést azért nem kaptak.

— **Tűzhalál automobilon.** Borzasztó halállal mult ki a napokban *Chapelle* párisi vállalkozó. *Villiers-sur-Mer*-ben nyaral, ahonnan naponként hosszabb kirándulásokat szokott megtenni au-

tomobil kocsián. Egy ilyen kirándulás alkalmával *Rouen* közelében, amint kocsijával a meredek lejtőn haladt le, felborult automobilja, a kiömlött petroleum meggyuladt s csakhamar *Chapelle* ruhája is tüzet fogott. Szerencsétlenségére oly veszedelmesen borult fel, hogy a kocsi teljes súlyával ránehezedett. Amire segítők siettek, teljesen összeégett. Rövid szenvedés után meghalt.

— **Leégett mezőváros.** Tegnap délután 6 órakor *Csornán* a kis-utcában tűz támad, a mely a nagy szélben rémes gyorsasággal terjedt. *Elégett negyven lakóház*, sok pajta, istálló sertésöl, gabona, takarmány, tűzifa, gazdasági eszköz stb. Mintegy 60 család hajléktalan. A kárvallottak nagyobb része szegény munkás, a kikre nagy nyomoruság vár. Az épületek biztosítva voltak.

— **Zászlószentelés Uj-Aradon.** Az ujaradi római katolikus templomban holnap reggel szentelik fel a „*Mária-rózsafüzér* társulat” által készített új zászlót. A diszes arany himzésű fehér selyem zászló *Schlesinger* Lipót Szabadságtéri kereskedő üzletében készült, a melynek munkáját már nem egy ilyen zászló dícséri.

— **Ezer korona a kurticsi templomnak.** A kurticsi új izraelita templom építési alapja javára *Kohn* Teréz urnő *Aradról* 1000 koronát adományozott.

— **Tűz egy állomáson.** Pétervárról táviratozzák: *Penzában*, a hol utóbbi időben többször nagy tűzvész pusztított, most megint leégett három városrész. A tűzoltóság nem tudott gátat vetni a tűz terjedésének. A moszkvakurszki vasut egyik teherállomásán ma 4000 pud nafta égett el egy naftaméter szétrobbanása következtében.

— **A rossz asszony miatt.** A örökkévaló asszony és az örökkévaló bűn újra szövetkeztek s e szövetkezésből kikerült egy szörnyű dráma, amely megrendítő, borzalmas és mindamellet szinte mindennapi. *Königgrätz*-ből írják, hogy a szomszédos *Dollanetz* helységben véres szerelmi dráma történt. *Hruska* Ferencz, egy dollanetzi jómódu háztulajdonos fia, szerelmi viszonyt folytatott *Singer* Ede kereskedő huszonégy esztendő szép feleségével. Tegnap *Singer* váratlanul hazajött s feleségét együtt találta *Hruskával*. *Hruska* ijedségében előrántotta revolverét s ötször rálőtt *Singerre*, aki halálosan megsebesült. A gyilkos megszökött.

— **Megyvenezér család a szabad ég alatt.** Annak az oriaszi nyomoruságnak, amely *Törökországban* mindjobban sújtja a szegényebb sorsu lakosságot, megdöbbentő illusztrációját hozza ma *Sztambulból* a táviró. Mint onnan jelentik, az *Ozmanje* című török lap azt írja, hogy *Törökországban* nem kevesebb, mint *megyvenezér bevándorolt család szabad ég alatt lakik*. A nevezett újság ehhez a hírehez azt a megjegyzést fűzi, hogy a hatóságok lelkiismeretlenül járnak el, mikor bátorítják a bevándorlást anélkül, hogy a bevándorlókat el tudnák helyezni, vagy valamely más támogatásban tudnák őket részesíteni.

— **A viszálykódás vége.** Megrendítő eset történt tegnapelőtt *Sarkadon*, hol két testvér vetett véget egymás életének. *Halász* Ferenc és *Halász* Imre sarkadi lakosok jó testvérek voltak mindaddig, míg a szüleik éltek, de ahogy ezek elhaltak, a viszálykodás csakhamar kitört közöttük. Egy darab hereföld is az örökség tárgyát képezte és ezt a bíróság ketté osztotta a testvérek között. A mult hét végén mind a két testvér herét kaszált, miközben *Halász* Ferenc kifogott lovai bementek a *Halász* Imre heréjébe. Erre *Halász* Imre kaszált fogott fel, hogy levágja a lovakat. *Ferencnek* sem kellett több. Amint meglátta, hogy *Imre* öccse kaszával fut a lovak felé, ő is felkapta a kaszáját és öccse után futott. A két testvér ekkor kaszával rontott egymásnak. Rövid ideig tartott a küzdelem, mert *Imre* a nyakán kapott egy mély vágást, minek következtében csakhamar elvérzett. *Ferenc* pedig a fején kapott oly súlyos sérülést, hogy mire hazaszállították, meghalt. Az esetnek csak *Halász* Ferenc 8 éves kislánya volt a szemtanúja, aki a sze-

rencsétlenség után hazafutott és elmondta a szomorú esetet. A két testvér családja iránt általános a részvétel.

— Az aradi máv. altiszti kör által f. hó 8-án rendezett hangversennyel egybekötött táncvigalmon a következők fizettek felül: Bakos Pál, Wagner Miklós 5—5 korona, Fényes Kálmán, Ungurán János 4—4 korona, Szabó Sándor, Benedek Dezső, Szónyi N.-né, Kilényi C. és társa, Bankó Pál 2—2 kor., Spence Emil, Szilvási György, Bálint Elek 1 kor. 60 fillér, Lengyel Márton, Horváth Antal, Ferenci Miksáné, Münz József 1—1 kor., N. N. 80 fillér, N. N. 60 fillér. A nemesszívű felülfizetőknek, továbbá Várnai Lajosné, Neidenbach Cecília és Szónyi Józsa urnóknak, Dálnoki Kálmán és Bnyedy Sándor uraknak a hangversenyen való szíves közreműködésért, végül Erney Gyula, Pick Ernő, Kilényi C. és társa és Nádler Lajos uraknak a belépőjegyek szíves elárulásáért ezután is halás köszönetet mond a Máv. altiszti kör elnöksége.

— Tézene a Baross-kioszkban. Holnap, csütörtök d. u. 6 órától kezdve a háziezred zenekara a Baross-kioszkban tézzenét tart, pénteken este pedig, mivel a színházban az előadás szünetel, 20 fillér belépti-díj mellett, katonazene hangverseny lesz a Baross-kioszkban.

— Új cég. Ez év július 1-én olyan törvény lépett életbe, mely szerint nincs több megengedve, hogy az iparos lakhelyén kívül is vevőit rendelés felvétele céljából meglátogassa. Ennek folytán tisztelt aradi és aradvidéki vevőink kényelmére, Aradon, *Andrássy-tér 6 szám I. emelet alatt*, ez év szeptember 1-én törv. bejegyzett cégünk alatt *férfi szabó* üzletet fogunk nyitni, a hol tisztelt vevőinket a legmesszebb menő igényeikben is képesek leszünk kielégíteni. Tekintettel cégünk 42 éves fenállására, azon biztosítást óhatjuk, hogy igen tisztelt vevőinket mint eddig, úgy ezután is a legfigyelmesebb és legpontosabb kiszolgálásban fogjuk részesíteni. *Weiss Vilmos* fiai férfi szabók Budapestén.

— Ujtás! *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti academiail tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 858. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadói hivatalát érdeklő megbízásokat.

Öngyilkos uriaszony.

(Az idegesség halottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Röviden említettük máj, hogy *Schlesinger* Ilona, egy harminchárom éves szegedi urinő, aki férjétől hat esztendeje elvált, nyom nélkül eltűnt. A kétségbeesett családnak és a rendőrségnek azt a gyanuját, hogy *Schlesinger* Ilona öngyilkosságot követett el, szomorúan megerősítette az eltűnt asszonynak a Tiszából ma reggel kifogott holtteste.

Schlesinger Ilona még pénteken, augusztus 9-én este távozott el hazuról, a szülői házból. Másnap jelentették az esetet a rendőrségnek, mely az adott személyleírás alapján mindenfelé kutatta az asszonyt, aki már szombatra virradólag halott volt. Pénteken éjjel temetkezett bele a hullámokba.

Egy felsővárosi asszony szombaton reggel a Tiszaparton egy fekete női gallért talált. *Tóth Rozál*, a ruhadarab találója nem gondolta, hogy öngyilkos nő hagyta hátra a gallért s csak ma vitte be a rendőrségre, mikor olvasta az újságban, hogy *Schlesinger* Ilona eltűnt. A család a fekete gallérban az öngyilkos asszony holmiját ismerte föl.

Ma reggel hat órakor *Árok András* tutajcsász egy uszó emberi testet vett észre a Tisza közepén, a Löwy-féle fátalappal szemközt. La-

dikba ült és kihalászta a holttestet, egy bomlásnak indult, eltorzult arci asszonyi hullát. Nyomban értesítette *Pottyondy* Miklós rendőrtiszt helyettesét, akinek Ujszegeden van a lakanyája.

A holttestet, miután *Schlesinger* Ilonát ismerték föl benne, a zsidótemető halottas házába szállították, ahol később *Pálfy* József dr. alkapitány és *Gyuritsa* Sándor dr. kerületi orvos megtartották a hullaszemlét. A családot is tudatták az öngyilkosságról és a holttest kifogásáról.

Megállapította a rendőrség, hogy *Schlesinger* Ilona a felsőtiszaparton, a nordógyáron valamivel túl ugrott a Tiszába. Három napig hanyódott a vizek közt s ez idő alatt egészen deformálódott a szerencsétlen urinő külseje. Különösen arcát éktelenítették el a pusztító hullámok.

Hogy mi vitte rá *Schlesinger* Ilonát a végzetes tetre, ezt aligha lehet biztosan megállapítani. Mint elvált asszony, minden valószínűség szerint a házaseletről hozott sebek tették boldogtalanná. Ehhez járult, hogy az utóbbi időben megrutult a fiatal asszony, akinek szenvedései kiültek arcára és leszakasztották róla az ifjuság virágait.

Dehogy éppen csak a hiúság lett volna oka az öngyilkosságnak, ezt nem lehet mondani. *Schlesinger* Ilonát a lelki fájdalmak sodorták a Tisza örvényébe, mely talán jótékony dolgot is cselekedett a földult kedélyű, tulságosan ideges természetű asszonynyal, mikor a gyilkosává lett.

Schlesinger Ilonát holnap délután temetik el az izr. sirkertbe. Délelőtt fölboncolják.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi szabó-iparosok holnap, csütörtökön délután 6 órakor értekezletet tartanak, melyen az országos kongresszusra vonatkozó ügyeket fogják megbeszélni.

TANUGY.

(—) Iskolai értesítés. Arad szab. kir. város összes községi polgári fiu, polgári leány-, elemi fiu és leányiskolák osztályaiban, valamint a női ipariskolában a rendes tanulók szabályszerű felvételét az 1901—1902-ik iskolai évre az iskolaszék határozata alapján a f. évi szeptember hó 2., 3 és 4 ik napjain az illető iskolákban eszközlik; ugyanazon napok délutánjain pedig a felvételi és javító, valamint a magánvizsgálatokat tartják meg.

Az egész évi tandíj az elemi fiu- és leányiskolák I—VI-ik osztályaiban a helybeliekért 12 korona, a vidékiekért 24 korona, a polgári fiu és leányiskola összes osztályaiban a helybeliekért 24 korona, a vidékiekért 48 korona, mely összegeknek fele a beiratáskor, a másik fele pedig az iskolai év második szakában, február hó első napjaiban fizetendő. A női ipariskolában a tandíj havonként 6 korona, mely minden hónap 15-éig lefizetendő.

A polgári leányiskolában a francia nyelvioktatásért az évi tandíj külön 12 korona, melyet az abba résztvenni kívánó növendékek félévenként 6 koronával tartoznak fizetni.

A tandíjon kívül fizetendő nyugdíj hozzájárulási díj címén 80 fillér, továbbá az elemi iskolákban könyv és szertáridij címén 40 fillér, értesítődíjban 60 fillér. A polgári iskolákban könyvtár díj 1 korona, értesítő díj 1 korona.

Azon helybeli szegénysorsú szülők, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik részére tandíjmérséklést vagy elengedést nyerni óhajtanak, felhivatnak, hogy ennek elnyerése végett folyó évi augusztus hó 26-tól szeptember 1-éig bejáról a belvárosi kapitányi hivatalnál, a Poltura, Sága és Gájkülvárosban lakók pedig a gáji alkapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

Végül a t. szülők figyelmé felhívatik még arra, hogy az aradvárosi női-ipariskolákban (*Haszinger* utca, leányiskola-épület) a kézimunkából privát tanfolyamat tartanak, melyen a pol-

gári leányiskola osztályaiba járó leány növendékek minden szerdán es szombaton, az elemi leányiskolák növendékei pedig csütörtök délután 1 korona navidij lefizetése mellett résztvehetnek s ott kellő oktatásban részesülhetnek. Aradon, 1900. évi augusztus hó 14-én. *Salas* Gyula, kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(—) Kisdudóvónói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Zoltányné* született *Kovács* Jolán okleveles kisdudóvónót, a medgyes-bodzási állami kisdudóvódához kisdudóvónóvé kinevezte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy dinnyéért egy emberélet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 14.

Véres eset történt e hó 6 án délután Erzsébetfalva község határan. *Eichenberger* György csász. észrevette, hogy két fiu óvatosan belopódzott a dinnyeföldre. Utánuk iramodott s üldözni kezdte őket. A kisebbik fiúnak sikerült elmenekülnie, de a nagyobbikat *Hertlein* Kálmán nevű 16 éves suhancot sehogy sem akarta elmenekülni hagyni.

Mikor üldözés közben annyira beérte, hogy alig egy lépés távolság választotta el a fiutól, hirtelen lekapta válláról töltött puskáját s azzal a fiu hátába lött. A lövés után a szerencsétlen fiu nyomban összeesett. A sörétek összeroncolták veséjét s életveszélyesen sérülve vitték be ápolás végett a Szent-István kórházba.

Eichenberger Györgyöt a csendőrség a véres eset után letartóztatta s *Osváth* dr. vizsgálóbíró beállította a pestvidéki törvényszék fogházába. Az életveszélyesen sérült fiut a vizsgálóbíró már kihallgatta a kórházban. Vallomása folyamán tagadta, hogy ő dinnyét lopott volna. Az esetet ugy adta elő, hogy ő Erzsébetfalvára igyekezett s utközben eltévedt. A csász, mikor meglátta, utána futott s közvetlen közelből, minden szó nélkül rálőtt.

Alig hogy letette vallomására az esküt, a súlyos betegen erős hányási inger vett erőt. Ekkor derült ki aztán, hogy csakugyan dinnyelopáson érte a csász. *Eichenberger* Györgyöt ma a vizsgálóbíró ideiglenesen szabadlábra helyezte. Ez ügyben különben a vizsgálat tovább folyik.

§ A görög herceg afférja. Az athéni katonai törvényszék, mint jelentik, tegnap foglalkozott *Muruzzi* herceg ügyével. A herceg tudvalevően azzal van vádolva, hogy *Rallis* főhadnagyot, *Miklós* görög király herceg adjutánsát meg akarta ölni és magát a herceget megsértette. A vizsgálat megállapította, hogy *Muruzzi* a királyi herceget nem sértette meg, a *Rallis* főhadnaggyal fenforgó ügyében pedig a katonai törvényszék magát illetéktelennek nyilvánította és azért mind a két félt a polgári bíróság elé utasította. A katonai bíróság ez ítélet folytán *Muruzzi* herceget felmentette a vád alól és nyomban szabadlábra is helyezte.

§ Falkai a börtönben. Amikor tegnap röviden kihallgatta a vizsgálóbíró *Falkai* Lászlót, a fogoly postásikkasztót, ez megnevezte védőjéül dr. *Vázsonyi* Vilmost s egyben a védőjével minél előbb beszélni is kívánt. A vizsgálóbíró fölkerésére dr. *Vázsonyi* ma reggel fölment a törvényházba s beszélt védencével. *Falkai* igen rosszkedvű. Arra kérte a védőjét, hogy sürgesse ügyében a végtárgyalást. Hamarosan tulesni akar a formáságokon, hiszen tudja, hogy a büntetés alól nincs számára menekvés. Látni óhajta továbbá a feleségét és gyermekeit, akikről semmi bizonyosat nem tud. A védő megnyugtatta, hogy neje hallván Budapestre jöttét, ma vagy holnap bizonyára jelentkezni fog s majd beszélhet vele. Miután *Falkai* teljes beismerésben van, s már New-Yorkban történt elfogatásakor is az első kérdésre megvallotta bűnét, védője nem is feleltesse a vizsgálóbírónak a fogságot elrendelő végzése ellen. Ilykép az ügyben csakugyan gyorsan megtartják a főtárgyalást, annál inkább, mert

esetleg, tekintettel Falkai beismerésére, bűnvizsgálat tartására sem lesz szükség és a törvényszék egyenesen közvetlen tárgyalást tűz ki.

NAPIREND.

Augusztus 15. Osütörtök. Róm. kath. naptár: Nagyboldogasszony. — Protestáns naptár: Nagyboldogasszony. — Izraelita naptár: Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (augusztus 2.): István. — A nap két 4 óra 41 perckor, nyugszik 7 óra 54 perckor. — A hold két 5 óra 55 perckor, nyugszik 8 óra 59 perckor.

Augusztus 16. Péntek. Róm. kath. naptár: Rókus. — Protestáns naptár: Rókus. — Izraelita naptár: Blul. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (augusztus 3.): István. — A nap két 4 óra 42 perckor, nyugszik 7 óra 53 perckor. — A hold két 7 óra 1 perckor, nyugszik 7 óra 24 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 761.5 milliméter, délután 2 órakor 760.9 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 19.4, délután 2 órakor C° + 25.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 2, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hőemelkedés, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságaról emléktárgyak országos mezeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtti 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölösey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapok kivételével, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-museum helyisége mellett ülésterem.

Augusztus 15. A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az aradi hazafias ifjuság műkedvelői előadással egybekötött nyári mulatsága (Városliget).

Augusztus 17. Az aradi orvosok bája Menyházán. — A kurticsi iparos-olvasókör táncvigalma. — Az új-aradi ipartestület táncvigalma (Szőlő-kert.) — A magyarvárosi asztaltársaság táncvigalma (Cserebogár-vendéglő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Petrozsény és környékére.

Augusztus 18. A „Zaránd” kerékpáros-egylet kerékpár versenye a brád-nagyhalmágyi országúton. — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncmulatsága (Kaszinó-kert.) — Az aradi cigányzenészek egyrészenek táncmulatsága (Csálal erdő.) — A simonyifalvai önkéntes tűzoltó-egyesület nyári mulatsága (Schneider-vendéglő.)

Augusztus 18—19. Az aradi szabóiparosok országos kongresszusa.

Magyar és német folyóiratokat, egyes könyveket és teljes könyvtárakat magas áron vásárlunk.

Tudatjuk továbbá

vidéki iskolakönyvvásárlóinkkal

hogyan üzletünk múlt év novemberben

Templom- és Kazinczy-utca sarok

Polgári fiúiskolával szemben lett áthelyezve.

Ugyanott egy elárúsító felvétetik.

Tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

2—3 iskolás fiú vagy leány uri háznál ellátást nyer, esetleg zongora használatával. Bővebbet a fenti könyvkereskedésben.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 14.

Déltőzsde. A buszalkalmat mérsékelt, vételkés mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 26,900 métermással került forgalomba, változatlanul tartott áron. Egyéb gabonaműnyugodt, zab szállár. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.08—8.08
Buza 1902. áprillisa	8.47—8.48
Rozs októberre	6.73—6.74
Zab októberre	6.28—6.30
Tengeri augusztusra	5.26—5.27
Tengeri szeptemberre	5.32—5.33
Tengeri 1902. májusra	5.21—5.22
Repce augusztusra	13.80—13.90

Zárul 3 órakor:

Buza októberre	8.12—8.13
Buza 1902. áprillisa	8.51—8.52
Rozs októberre	6.75—6.76
Zab októberre	6.30—6.31
Tengeri augusztusra	5.33—5.34
Tengeri szeptemberre	5.39—5.40
Tengeri 1902. májusra	5.24—5.25
Repce augusztusra	13.80—13.90

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	645.50
Magyar hitelrészvény	651.50
Lezárt bank részvény	429.—
Rima-Murányi vasúti részvény	446.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	640.—
Közuti vasút	575.—
Városi villamos vasút részvény	284.—

Szeszüzet.

— Augusztus 14. —

Mal jegyzéseink: Készár nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter a/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12.80—13.— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 14. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 82 — 84 fillérig. Oreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Piatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 88 — 89 fillérig, Piatal közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 88 — 89 fillérig. Piatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 89 — 90 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üll sulyban — fillérig. Közep páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Sertéselészám. Augusztus hó 11. napján volt készlet 46,119 darab, augusztus hó 12. napján felhajtott 100 darab, augusztus hó 12. napján elszállított 527 darab, augusztus hó 13. napján maradt készletben 45,692 darab. Uzet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, augusztus 14.

Magyar aranyjáradék 40/e	118.45
Magyar koronajáradék 40/e	93.15
Magyar arany 41/20/e	122.—
Magyar ezüst 41/20/e	100.60
Magyar keleti vasut	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	173.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	144.—
Osztrák papírjáradék	98.75
Osztrák járadék ezüst	98.65
Osztrák járadék arany	118.—
Koronajáradék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	139.50
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	650.50
Osztrák hitelbank részvény	642.50
Osztrák-magyar államvasut	639.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi marka	117.15
London	239.60
Páris	95.05

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Samv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborszról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.30	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbészről sv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbészről sv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Kerpel Izsó

több mint

40,000 kötetes

kölcsönkönyvtára

Aradon, Aizel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy kölcsönkönyvtáramat ismét több száz kiváló magyar, német, francia és angol művel szaporítottam.

Minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. Ajánlom továbbá

ifjusági kölcsönkönyvtáramat,

mely minden számot tevő magyar, német és francia ifjusági iratot tartalmazza.

A kölcsön díj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legujabb és legérdekesebb műveket. Az el- és visszaküldés lakattal elzárt ládikában igen könnyű és kényelmes kezeléssel történik.

Kiváló tisztelettel:

706

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedése és kölcsönkönyvtára.

CSARNOK.

Szabadulás.

Irtá: Abonyi Árpád.

Nyár dereka táján a nap a „Gialu Mare” hegyecsucs mögött emelkedik a látóhatár fölé, s ez okon a roppant kiterjedésű havason csak úgy hajnali négy óra körül dereng némi homályos világossága a sárga színnek. A havas része a Wolkonszky-Sellingen hercegi családot uralja, s a Gialu Mare tövétől, Isten tudja hány négyzetkilométernyi területen, majdnem a bukovinai határig terjedvén, a vadonság egy festői pontjára emelt kastélyt a körülötte levő óriási parkkal egyetemben mindenütt körül fogja.

Ez a XVIII századbéli, egyemeletes, tornyos épület évtizedekig elhagyatva szomorodott ama viharos, de felette ragyogó időknek elmúlásán, midőn még a mi nemes urunk, Rákóczy Ferenc derék huszárai közül is megfordult benne egy-egy átvonuló csapat, s nagy hadi vigságos jókedv szikrázott mind a huszonnyolc szobában, meg a torony legfelsőbb kontignációjában, de sőt — és főleg — az úri szállásnak beillő hatalmas, boltíves pincékben is. Am ez a szép álom, haj, mi rég elmúlt, s be szép is vala! Utána, egészen Mária Theresia koráig, elcsendesedett a kastély is, a magyar urak is. A nagyasszony trónralépte azonban ismét visszavarázsolta az életet, bár a történelem örök és példátlan csodájára az ismét kilobbanó nemzeti élet oly rémületesen furcsa görbe vonalat kanyarított — bölcs okulására az utódnak — a milyenhez foghatóra szittya históriánkban nem volt példa. Tudjuk, hogy eképpen tévengének a nagy urak: az Nap pedig nem keleten kél, hanem Bécsben, és ihol, ott is nyugszik le. Oda menének tehát, a hol egy csodálatosan zseniális királyi asszony szemében a nap ragyogott. S jóformán mind elmenének ő nagyságaik, mert jó igen a napfény — gyöngye palántoknak.

Odaát viszont úgy gondolkozott egynémely udvari familia, hogy a mesés fényt csillogtató magyar urak — megszorulván — elcsön elvesztegetik az otthon való jószágokat, — okos

cselekedet létszen tehát, ha fölön méltóztatnak ragadni az ilyen kedvező alkalmatosságot, mert becsületes, igaz föld ám az a „Barbarenprowinz“, nem veti le hátáról a németet sem, hanem szolgálja gazdagon, hűségesen, tiszteleggel. Így került ez a rengeteg havasi uradalom és idegen kézre és ott is maradt. A hercegi család azonban egyetlenegyszer sem tekintette meg az új szerzeményt. Apáról fiura szállt, de sem az apa, sem a fiu színét a kastély szürke falai nem láthatták. Egy-egy német ispán, egy-egy-egy cseh majordomos parancsolgatott a jórészt oláh cselédségnek, de ezek sem igen rontották magukat a dologgal, s egy csöppet sem busultak volna, ha az egész dominiumot el viszi is az ördög. A főméltóságú urak ugysem törődnek vele. De nem is érdemel egyebet. Egy dominium, száz mértföldnyire Bécsből, negyven mértföldnyire a legközelebbi távirtdrótól, teméntelen sok fa és egynéhány oláh nemzetség közé ékelve — mit ér? Schmarren! Hisz itt még lopni sem lehet, mert nincs mit. Százados tölgyek, égig érő vörös fenyők megszámlálhatatlan sokasága öleli körül mindenfelé a látóhatárt, de fa a kutyának kell. Ebből ugyan egy árva petágot sem pénzelt a szegény német kasztellán, kit a hercegi parancs Bécsből ide, a világ végére vetett, s rendesen itt is felejtett holtig.

A nyolcvanas évek vége felé egymásután három német szokott meg a kastélyból, úgy, hogy az uradalom tulajdonosa, teljes nevén: Wolkonszky-Sellingan Anzelm Mária Ubald herceg végre is egy Dobó János nevű öreg székelly tisztartóra szorult, a ki a dominium gondozását elvállalta ugyan, de a gondozást mindenekben Istenre bízván, csendes pipázgatással és jóféle fogarasi dohány természetével ütött agyon vagy tizenkét esztendő, a nélkül, hogy a reméletesen egyforma csendbe belekonfundálódott volna. Tagbaszakadt, zömök csikszéki „fi“ volt az öreg, — fölért volna a gazdálkodás tudományában öt német Verwalterrel és huszonöt cseh Guber Mártonnal (gubernátor), ha lett volna dolog; — de nem volt. Szántóföld csak a park végeiben szegyenkezett vagy négy holdnyi, — a többi birtok, egész a világ végéig, mind csupa erdő, szikla és medvevadon. Ebből pedig ezen a vidéken senki sem pénzelt. Negyven mértföldnyire kellene elfuvarozni a fát, oly utakon, a hol hat cimerező ökör sem tudna elhuzni egy megrakott szekeret. Némi utfele csak a kastélyig volt, — azon túl legfőlebb lóháton lehetett járni, de az ilyen kiránduláshoz is tapasztalt, mokány lovacska kellett, különben hiba esett a csontok épségében.

Ennek előtte vagy két esztendővel az öreg Dobó, a ki levévén a szerény tisztartói címet, a nagyhangzú „várapítány“ titlust adományozta magának, szörnyű csodálkozásban tört ki, a (csikszéki göbő ilyenkor sértegeti legilletlenebbül a szenteket) a mikor a havason túl fekvő illenczfalvi posta egy irgalmatlanul széles pecséttel ellátott levelet hozott neki. Levél a Gialu Mare vidékén! Igazi, pecsétes, bélyeges levél, Bécsből, a havas alatt! No, ez több ketőnél, az öreg „várapítány“-t ette a csodálkozás, meg a kíváncsiság. De nem bontotta föl mindjárt, hanem előbb megadta a módját, hadd bámuljanak áhitattal a cselédek is. Berikkan-totta tehát elsőben is Juont, az erdőkerülő oláh ficzkót.

— Levelet kapék a kegyelmes urtól! — szólt rá komolyan, fontoskodva, de ez a hatalmas természetű fiatal havasi Herkules, a kinek testi ereje vetekedett a bikáéval, egy silány tyúk esztét birtokolta csak és egy cseppet sem bámult. Dobó ránézett s bosszankodva dörmögte szakállába:

— Mafia oláh . . .

Juon mozdulatlanul állt. Tiszta, szép vonásain egy ideg sem rezgett, szelid szemei kérdező bambasággal meredtek az göbőre, miközben keze derékóvének préselt bőrcifraságain babrált.

— Mit parancsolsz don kapitán? — kérdezte mély hangon, alázattal. Gyönyörű hangja volt ennek a bámulatosan gyöngye eszű havasi óriásnak; — mintha egy szép szavu harangot kongattak volna. Megtelt vele az egész tágas, boltíves szoba.

— Semmit sem parancsolok, Juon fiam, — felelte kedvetlenül az öreg, s hirtelen felbontotta és elolvasta a mindössze tíz sornyi

rövid levelet. — de mit tudjunk csinálni a rézangyalát? Mert hogy jönnek az urak! Erted, fiam? Ide jönnek az urak, — tehát csinálják rendet.

— Ertem, — biccentett fejével Juon, — jönnek az urak.

— Erted az istennyilába, a mikor magam sem értem! — förmédt rá mérgesen a göbő. — Mert hogy azt írják: hintók, lovak, butorok, cselédek és minden egyebek vasuton jönnek, — küldjek embereket az állomásra. Meg hogy a kegyelmes asszony is jön, a ki beteg lévén. Eredj és tereld ide elejbe a többi maflát is, hadd rendelkezem! Azután dologra! Rendet kell csinálni iziben, különben letöröm a derekatokat, mokány . . . Eredj édes fiam Juon, hadd oktassam ki a többi mokányokat is. Mind ide seregelyjenek az ajtó elé.

— Onuc az erdőn sántikál, domnu kapitán.

— Hát akkor a többiek négyen seregelyjenek és maradj itt ötödik keréknek te is.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Aradi nyári szinkör.

Csütörtökön, 1901. évi augusztus hó 15-én

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

Papanek Dani.

Borhozát 5 képben dalokkal, táncokkal és felvonulásokkal. Zappert Bruno után magyarosította: Komor Gyula. Zenéjét szerzették: Weinzierl Miksa és D'Amant Leo.

SZEMÉLYEK:

Papanek Dani Polgár S.	Boldizsár . . . Szőke S.
Mandelblüh . Szadai F.	Bolton . . . Palágyi L.
Mókus Irma . Felhő Rózs.	Stoffens . . . László Gy.
Marianka . . Tomcsányi R.	Milka Mányai A.
Vadas Béla . Arkossy V.	Ilka Garai Ilona.
Sára Tolnainé.	Churchill . . . Mezei Péter.
Panyóka Máté Fenyéri Mór.	Harry Nemes S.
Lill Komlósy L.	Knoll Cakó Vilmos.

Kezdeté 3 és fél órakor.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes árkakkal:

A model.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Leon Viktor és Held Lajos. Zenéjét szerette: Suppé Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Perezsi Sylvia Mányai A.	Nikolo, fia . . Rubos A.
Stella, leánya Tomcsányi R.	Coletta Felhő Rózs.
Súrio Tamás Polgár S.	Madrini, tiszt Arkossy V.
Tantini, festő Boda Ferenc.	Egy szolgál . . Solyom L.
Clava, fonó . Szadai F.	Teréza Garai Ilona.
Martinezza . . Tolnainé.	Virágárús . . Bittera Erzs.

Kezdeté 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Pomázi Mátyásné, a liceumi iskolaszolga neje az A. és V. ma reggeli számában nyilatkozott és rágalomnak nyilvánítja az Aradi Közlöny azon híradását, miszerint ő levelet közvetített Szelléék és Schwemmerék között. Az Aradi Közlönyben pedig a következőket írtam Pomázinéről:

„Erre a célra, t. i. a levelek ide-oda viteleire Szelléné is, Schwemmer is Pomázinét tartották legalkalmasabbnak, de Pomáziné a szolgálattal felajánlott 5 forint dacára sem volt hajlandó a postás szerepét magára vállalni.“

Minthogy nyilvánvaló, hogy Pomázinének nem volt oka rágalomnak nyilvánítani az Aradi Közlöny híradását, nyilvánvaló továbbá, hogy ez a nyilatkozat csak a „rágalom“ szó kedvéért jelent meg a nevezett lap hasábjain és hogy ez a nyilatkozat bizonyos oldalról Pomázinétől ki volt erőszakolva, elmentem Pomázinéhez megtudni az érthetetlen nyilatkozat okát és értelmi szerzőit.

Pomáziné megtagadta, nyilván utasításra, a felvilágosítást, minek folytán köztünk hevesebb szövíta fejlődött ki. E szövíta közben Pomáziné a következő kijelentésre ragadtatta el magát:

— Különbön, úgy is hallottam, hogy maguk csak ezt akarnák tőlem kicsikarni . . . és ekkor ujjaival olyan mozdulatot tett, mint mikor pénzt olvasnak az ember elé.

Ez a látvány és az aljas, sugalmazott föltevés annyira fölháborított, hogy érthető indulatomban Pomázinét arcul ütöttem. Pomáziné ekkor elakarta reteszelni előttem az ajtót s én csak erőszak alkalmazása mellett juthattam vissza szabadságomhoz.

Azt kérdezem, hogy miként vehettem volna magamnak elégtételt ilyen ocsmány inszINUÁCIÓ ellenében, mely minden véretem arcomba kergette. Az, hogy az inzultus növel történt, bánt, de nyugodt lelkiismerettel fogom elviselni a következményeket.

Hunyár Algernon,
hírlapíró.

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNO ASZTALIVIZ

és

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Ma

a Japán tea- és kávéház

kellemetes

KERTHELYISÉGÉBEN

GYURKOVITS TESTVÉREK

jóhírű zenekara játszik.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:

Braun és Schuch.

Kezdeté 8 órakor.

Kitünő italok és hideg ételekről gondoskodva van.

1010

Egy ügyes

gyakornok

felvétetik

BING EDE

bornagykereskedőnél Aradon.

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Van szerencsém a t. önkéntes jelölt urak becses figyelmét

egyenruházati műtermemre

felhívni, hol elegáns szabású, előírás szerinti egyenruhák és felszerelések szolid árk mellett készíttetnek.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam

tisztelettel:

Jnokai-Jóth Sajos,

Andrássy tér 22. Neuman-palota.

Arad-Gája külv. alk. hivatalából.

1435—1901. alk.

Hirdetmény.

Egy darab 7—8 éves, pej-szőrű, csillagos, h. b. combján ismeretlen bélyegű, kanca ló, bitangságba felfogatott, s ha jogos tulajdonosa nem jelentkezik, folyó évi augusztus hó 22-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad-Gája, 1901. évi augusztus hó 13-án.

Alkap. helyett:

Moldován,

406—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szín- és bérház épület déli oldalán jelenleg Herzl Bernát által bérelt I-ső emeleti lakásnak f. évi november hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1200 kor évi bér és 61 kor. 44 fill. vízfogyasztásdíj. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi augusztus hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

405—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelman-féle szeszgyár telepen levő magtárhelyiségeknek f. évi szeptember 1-től 1 évre való bérbeadása iránt folyó év augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. számú 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. számú 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi augusztus hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

411—1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városháza ajtóinak és ablakainak befestése iránt folyó évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 3480 kor. 20 fill. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi augusztus hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

A KEFIR

gombával erjesztett tej

a legjobb tápszer lábbadozó betegeknek és gyenge egyéneknek, mert a mellett, hogy nagy táperővel bír, a gyomorra gyakorolt enyhe izgató hatásánál fogva az étvágyat és az anyagforgalmat növeli.

Nyáron behűtve kellemes

üditő ital.

Kapható:

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszorosan

292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézetében

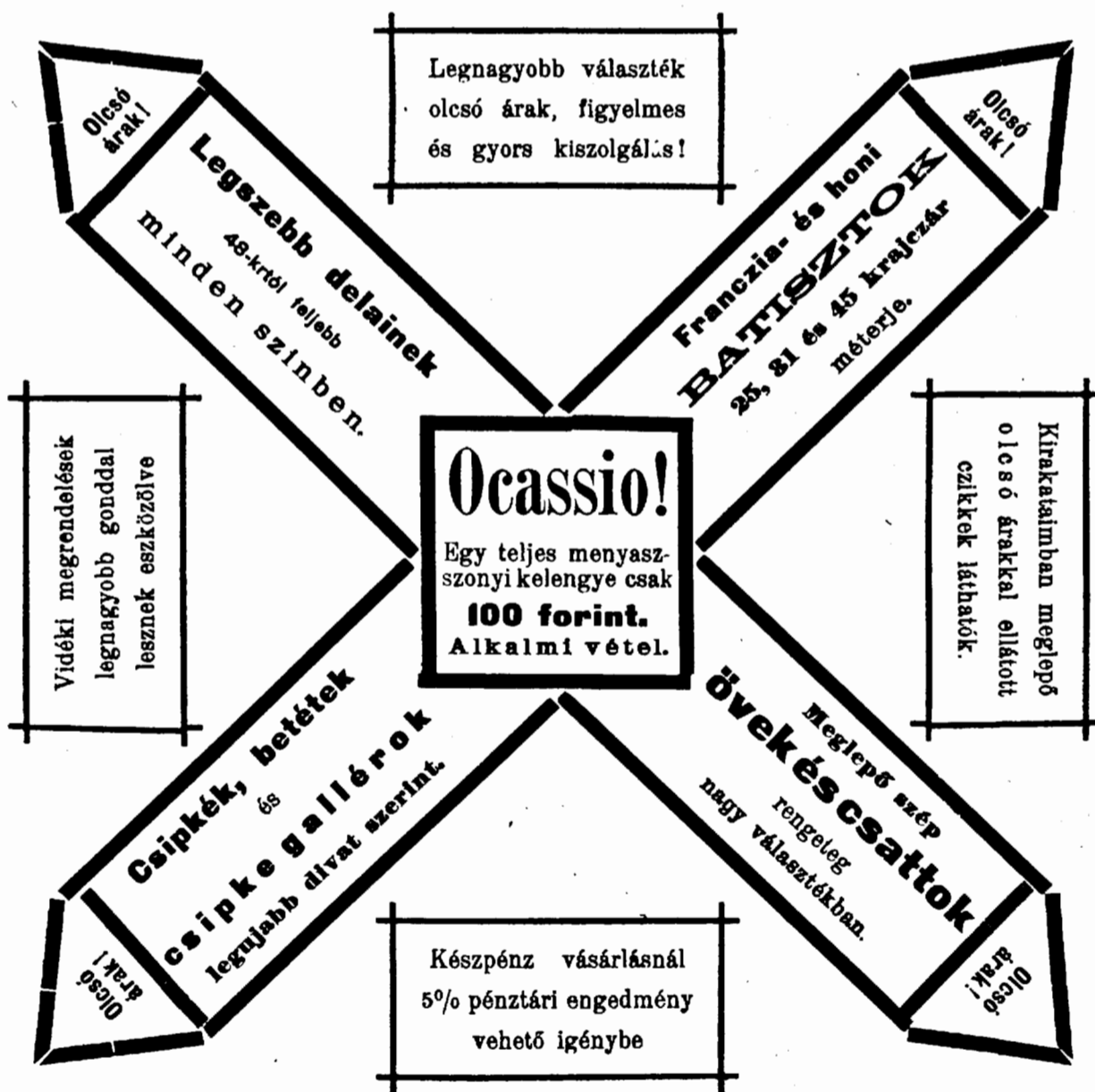
Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

HOFFMANN SÁNDOR

divatárak és szőnyeg-telepe

„A fecskéhez“

ARAD, Színház-épület.

Sürgönczim: „FECSKÉHÁZ“.

Városi és megyei telefon szám 10.

974

Nagyszebeni uri család
eltogad
teljes ellátásra
gyermeküket,

akik ott középiskoláikat könnyen végezhetik, és így a német nyelvet elsajátíthatják.

Havi díj 60 korona.

Czím a kiadóhivatalban. 1041

Keresek
egy
3 esetleg 4 szobából
és kellő mellékhelyiségekben álló
lakást

november 1-ére,
lehetőleg a Wesselényi és Batthyányi-utcák közelében.
Czimek a kulturmérnöki hivatalba adandók. 1046

1552—1901.

Árlejtési hirdetmény.

M. Bodzás községhezánál a melléképületek ujjaalakítása 2448 korona 67 fillér előirányzott költséggel Aradmegye tekintetes alispáni hivatalának 20307—901. számú intézményével a törvényhatósági bizottságnak utólagos jóváhagyása reményében engedélyeztetvén, arra árlejtés hirdettetik, s határidőül 1901. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 9 órája M. Bodzás községhezához tűzetik ki.

Bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-a teendő le akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban.

Írásbeli és kellő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés megkezdése előtt fogadtatnak el.

A terv és költségvetés s a feltételek a bodzási jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt M. Bodzáson, 1901. évi aug. 12-én. 1057

Vermes Alfréd,
jegyző.

Baráth János,
bíró.

11722—901. kh.

Felhívás.

Az eddig tartott zenés takarodók alkalmával történt ablakbeverések tettesei mint az megállapított, éretlen suhancz iparos tanulók voltak, kik féltelenségükben rombolási viselkedésükből okoztak mások vagyonában kárt.

Hogy a hazafias és kegyeletes ünepélyek méltósága megóvassék, felhívom az iparos-tanonczot tartó gazdákat, hogy a foyó évi augusztus hó 17-iken Ó Felsége a király születés napjának és 19-iken Szent István ünnep előestéjén tartandó zenés takarodók alkalmával tanonczaitak felügyelet nélkül el ne engedjék, legcélszerűbb ha otthon tartják, mert magam is gondoskodtam arról, hogy a mások vagyonát rongálók tetten éressenek, mely esetben ugy a kárt okozók, valamint az ellen, kinek felette a felügyeletet gyakorolni kell, a legnagyobb szigorussággal fogok eljárni.
Arad, 1901. augusztus hó 13-án.

Sarlot,
főkapitány.

18395—1901.

Hirdetmény.

A cs. és kir. 7-ik hadtest lovassági dandárja hadgyakorlatait f. évi augusztus 19-től 25-ig bezárólag fogja Arad és Szabadhely közötti területen megtartani.

Figyelmeztetjük mindazon Arad-külhatárbeli földtulajdonosokat vagy bérlőket, a kiknek földjein vagy vetésében ezen gyakorlatok által kár okozatnék, ezt a kárt, a kár okozásától számítva 24 óra alatt

Arad sz. kir. város katonai ügyosztályánál (városház, délkeleti oldal földszint) bejelentsek, mert a később bejelentett károk figyelembe vételni és megtéríteni nem fognak.

Arad sz. kir. város tanácsa,
1901. évi augusztus hó 13.

A városi tanács.

799—1901. V. 1250/8. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósa 1901. V. 1250/7. számú végzése által Arad sz. kir. város közönsége végrehajtató javára, Bondár Lajos ellen összesen 555 korona 96 fillér tőke és járulékal erejéig elrendelt ki-elégítési végrehajtás alkalmával bírósággal le- és fölül foglalt és 576 koronára becsült takarmány és gabonából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, a határban nagylegelő dülő 96 sz. őrbáznál leendő eszközlésére 1901. augusztus hó 21-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériutott ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1901. évi augusztus hó 6-ik napján.

Török Dénes,
bírósaági végrehajtó.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség
ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, a két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feoldva kelően adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az Umberto China-vasbor egyszerismind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kiünően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umberto china vasbora betegemnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.
Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel
Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”
Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Hidegvizgyógymód 15 jegy 6 frt.
1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő csusz, (rheuma), elhízottság, köszvény ellen. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, vérszegénység ideggyengeség, meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meg- egyezés szerint.

Napfürkők direct e czélra magas kerítéssel el- különített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csuzosak, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyas fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

Pályázati hirdetmény.

Berza, Algyest és Vojvogyén községekből álló s elhalálózás folytán megüresedett évi 160 korona fizetés- és esetenként 4 korona díjazással javadalmazott berzai körszülésznoi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A választás f. évi szeptember hó 4-én d. e. 10 órakor Berzán a körjegyzői irodában fog megtartatni.

Felhivom ennél fogva mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítő okmányaikkal felszerelt kérvényüket a választás napjának d. e. 10 órájáig hozzám nyújtsák be, vagy azt, hogy ezen állásra pályáznak szóbelileg jelentsék be.

Kelt Berzán, 1901. évi augusztus hó 10-én.

1051

Kleindl
körjegyző.

GLÜCK JÓZSEF szoba-kárpitozás

és menyezetek gipszutánzatu dombormű diszítéseinek vállalata
Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogenit-Stuck)

diszítéseket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vállalhatok.

A midőn a n. é. közönség eddig irántam tanusított nagybecsű bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre továbbra is fentartani és becses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel 995

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázoló

Arad, József-főherceg utca 7.

Egy nagy nemesi birtok

Nagyvárad vasuti állomástól 1 1/2 órányira kocsival, jó csinált uton; terjedelme 6000 h. ebből 2000 h. szántó, jelenleg 2000 h. kivágott erdő, a mely irtás által elsőrendű szántóvá alakítható, mert kitűnő fekete pihent föld, és 2000 hold őserdő, bükk-cser- és tölgyfával. Van 4000 öl kész vágott tűzifa, a mely mindenkor eladható. Gyönyörű emeletes uri kastély 20 szobából, egy nagy park által körülvéve. Több holdas beültetett nagy szőlő, melyből elsőrendű bor természetik már több év óta. Dohánytermesztésre kitűnő talaj, ugyszinte nagyon sok makk terem, az idén bebizonyíthatólag 1000 drb. sertés hizlalásához elegendő termett meg. A gabonatermesztés kitűnő, idei termés 5—6 mm. holdankint. A birtoknak jó karban levő gazdasági épületei vannak. Ára 725.000 frt fundus instructussal. Teher 450.000 frt. olcsó bankpénz amortisatióra. A vételhez csupán 100.000 frt. szükséges, a maradvány igen kényelmes fizetési feltételek mellett. A szomszéd községek lakosai a birtokot parcellázva óhajtják, és oly árt ígérnek, hogy ily módon 900.000 frt. érhető el, de a tulajdonos beteg ember lévén, nem megy bele a parcellázásba, inkább olcsóbb árban, de egyszerre óhajtja eladni. Fiatalabb erőnek igen ajánlatos volna, hogy parcellázza, s így könnyű módon 200.000 frtot rövid időn belül szerezhet meg.

Alkalmom most nyílik egy ily kitűnő birtok vétele által a tőkét jól elhelyezni, mert családi körülmények miatt eladó a birtok. — Bővebb felvilágosítást nyújt

Rosenberg Károly, ügynök.

1011

Hötös-utca 12.

Négy faszállító hajó eladó.

Bővebbet 1045

**Kintzig Jánosnál
Konopon.**

Eckert-féle
Edeirente
természetes likör
hegyi gyógyfüvekből lepárolva, kitűnő ízgyomorerősítő. Vadászatokon és utazásnál vízzel keverve üdítő hatással, 305
kitűnő házi szer.
Csász. és kir. szabadalmazott
likör-gyar,
Eckert Albert,
Grác.

Városi és megyei telefon 208.

Városi és megyei telefon 208.

Egy éves önkéntesek

teljes felszerelését

a legelegánsabb kivitelben

és

legjutányosabb árak mellett

elvállal

SCHÄFFER HENRIK

1021 ARADON, Andrassy-tér (Bing ház)

a szentháromság szoborral szemben.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszar a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot, bibirosot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztálatlan-ságot.

Használata által kismítja az arczon a ránczokat s ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdéséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen hatásu.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék és ennek következtében nappal is használható.

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ
(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, kark és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsaszínben tündéklő varázsszínt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzeltető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvatodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltaláló

Hajós Árpád

gyógyszerlára és gyógyszerészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22 szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ utcánál.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimből kifogástalan kivitelben készíttetnek. 184

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Középiskolába járó
fiúk
előnyös feltételek mellett
teljes ellátásra
felvétetnek.

Czím a kiadóhivatalban.

Egy

malom-ispán

azonnali belépésre

kerestetik.

Referenciákkal ellátott ajánlatok Holländer Sámuelhez Csermőre intézendők. 1060

Kiadó!

A Bocskay-téri 6-ik számú

házban

egy vízvezetékekkel ellátott

pincze

azonnal bérbe vehető.

Bővebbet a házmesternél.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villamos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

2426—1901.

Árlejtési hirdetmény.

Uj-Szent-Anna község által építendő

óvoda-épület

felépítési munkálata árlejtés utján

folyó évi augusztus hó 22-én

a község házában délelőtt 9 óra-kor kiadatni fog.

Tervezet, költségvetés és feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Uj-Szent-Anna, 1901. augusztus hó 12-én. 1064

Zorád Ferencz,
jegyző.Oster János,
bíró.

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és kenderraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fénymázakat s minden e szakmába vágó cikkekkel legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 761

Amerikai padlómozomancz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

Ritka alkalom!**300 drb csak 1 frt 80 krért.**

Egy remek aranyozott óra elegáns lánczsal, pontosan jár, 3 évi jótállással; 1 remek collier keleti gyöngyökből, divatos női ékszer karra, hajba vagy nyakra, szabadalmazott zárral. 1 elegáns nikel, zsebkes két pengével, 1 elegáns pénzszerszény bőrből, 1 elegáns nikel íróeszköz, 1 pompás női brosz (párisi facon), 1 pár elegáns női fülönfüggő simli-brilláns (csalódásig hű utáztat), 1 készlet double-arany kézelő- és inggomb patent zárral, 1 elegáns zseb toilette-tűkőr (belga üveg) tartálylyal, 1 illatos toiletteszappan, 1 elegáns nyakkendő-tű simli-brillánsal, 1 elegáns gallértartó, 35 angol használati cikk levelezésekhez, 250 drb különféle, a háztartásban szükséges tárgy. Mindezen 300 tárgy — beleértve az elegáns órát, mely egymagában megéri a pénzt — utáztat mellett csak **1 frt 80 krért**, csupán rövid ideig kapható: 1048

Internat. Exporhaus

M. B. Bravmann, Krakau.

Meg nem felelőért a pénz visszaadatik.

József főherceg-ut 12 sz.
házunkban lévő**saroküzlet**

és hozzátartozó

souterrain helyiség

(ez idő szerint Bran N. A.-féle festékkereskedés) 1050

november 1-től kezdve**kiadó.****Fodor és Reisinger.****Nagy-Kamarás község**

jegyzői irodájában, a jegyzői teendőikben némiiegg jártas

egy községi és egy jegyzői**írnok**

1901. évi szeptember hó 1-étől

alkalmazást nyer.

Javadalmazása a községi írnoknak havi 40 korona, a jegyzői írnoknak havi 30 korona fizetés mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás.

Nagy-Kamarás, 1901. augusztus 12. 1059

Fikker József,
jegyző.Vigh András,
bíró.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
árúháza.

Utazó köpenyegek

legújabb kivitelben,

selyem, batiszt, sephir

ingblousok

nagy választékban.

Alapított 1875. Jutányos árak! Telefon 238.

STERNMA

Aradi nyomdász- és könyvnyomdásai társaság könyvnyomdája.